

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 - 2570) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามกฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย โดยอำนาจหน้าที่ข้อหนึ่งที่ยอมมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่รับผิดชอบในข้อ 11 (2) คือ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ นั้น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำแผนพัฒนานาการศึกษา (พ.ศ.2566 - 2570) ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดในระยะ 5 ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและสภาวะการณ์ด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2566 – 2570

ส่วนที่ 4 การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.2566 – 2570 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย โดยอำนาจหน้าที่ข้อหนึ่งที่มีมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับผิดชอบในข้อ 11 (2) คือการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566 – 2570) นั้น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยได้นำกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 -2579) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แผนงานงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทางการศึกษาของจังหวัด และบริบท ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดในระยะเวลาห้าได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

**“พลเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นผู้มีทักษะในศตวรรษที่ 21
ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”**

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง มีความปลอดภัยในสถานศึกษาและป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาด้านทักษะอาชีพตรงความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ท้นต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมอย่างทั่วถึง และเสมอภาคในรูปแบบที่หลากหลาย
5. ส่งเสริมให้คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ส่งเสริมการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

เป้าประสงค์หลัก

1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง มีความปลอดภัยในสถานศึกษาและป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาด้านทักษะอาชีพตรงความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ท้นต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่
4. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมอย่างทั่วถึง และเสมอภาคในรูปแบบที่หลากหลาย

5. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
6. บริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ภาคีรัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. พัฒนากำลังคน การวิจัยเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า
4. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
5. ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์

1. ปลุกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตย
2. อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการศึกษาของผู้เรียนในการดูแลป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ อาทิ ยาเสพติด ภัยไซเบอร์ โรคอุบัติใหม่ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากำลังคน การวิจัยเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์

1. พัฒนาทักษะผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการและการแข่งขันในตลาดแรงงานและบริบทพื้นที่
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านทักษะการเรียนรู้ทางภาษาต่างประเทศ
3. ส่งเสริมสถานศึกษาจัดการศึกษาและผลิตผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. ส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านทักษะอาชีพของหน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า

กลยุทธ์

1. ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ
3. สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรมการศึกษา อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้เรียนทุกช่วงวัย สามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่
5. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

กลยุทธ์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างเท่าเทียมกัน
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสทางการศึกษา ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
3. ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

1. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
2. มีหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้
2. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่
4. ระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ
5. มีระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญแผนภูมิ	ง
ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	1
- ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
- ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับของจังหวัด	7
ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน	14
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวกับการศึกษา	14
- ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)	14
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580	17
- แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	19
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)	20
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570)	25
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	26
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	27
- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579	27
- นโยบายจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ	29
- แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)	32
- แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ พ.ศ.2566 - 2570	35
- แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)	36
- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)	37
ส่วนที่ 3 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566 - 2570) จังหวัดแม่ฮ่องสอน	44
- วิสัยทัศน์	44
- เป้าประสงค์	44
- พันธกิจ	44
- ประเด็นยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	44
- กลยุทธ์	44
- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	45
ส่วนที่ 4 กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	51
ภาคผนวก	53
สำเนาคำสั่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ 1714/2565 สั่ง ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2565	54
สำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ 40/2566 สั่ง ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2566	58

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางการแบ่งการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2
ตารางที่ 2 ตารางสถิติประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2566	2
ตารางที่ 3 ตารางจำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ห้องเรียนและครู/อาจารย์ ปีการศึกษา 2565 กระทรวงศึกษาและกระทรวงอื่น ๆ	7
ตารางที่ 4 ตารางจำนวนห้องเรียนในการกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ปีการศึกษา 2565	8
ตารางที่ 5 ตารางจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ปีการศึกษา 2565	8
ตารางที่ 6 ตารางจำนวนครู/อาจารย์ในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ปีการศึกษา 2565	9
ตารางที่ 7 ตารางจำนวนสถานศึกษาสังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565	9
ตารางที่ 8 ตารางจำนวนนักศึกษาสังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565	9
ตารางที่ 9 ตารางจำนวนครูสังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565	10
ตารางที่ 10 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ปีการศึกษา 2563 - 2565)	10
ตารางที่ 11 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ปีการศึกษา 2563 - 2565)	11
ตารางที่ 12 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ปีการศึกษา 2563 - 2565)	11
ตารางที่ 13 ผลการทดสอบด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (Reading Test : RT)	12
ตารางที่ 14 ผลการทดสอบด้านการเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (NT)	12
ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน ปี 2564 – 2565	12
ตารางที่ 16 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปี 2564 – 2565	13
ตารางที่ 17 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปี 2564 – 2565	13
ตารางที่ 18 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ปี 2564 – 2565	13

สารบัญแผนภูมิ

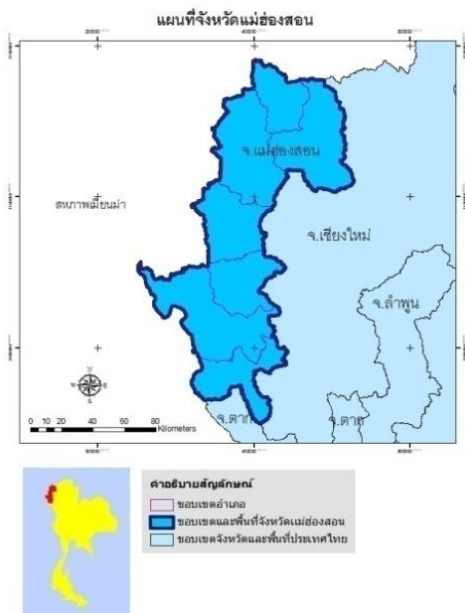
	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 – 2565	10
แผนภูมิที่ 2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 – 2565	11
แผนภูมิที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 – 2565	12

สภาพทั่วไปของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 924 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 7,987,808.27 ไร่ หรือประมาณ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 8 ของประเทศ พื้นที่มีรูปร่างเรียวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีความยาวประมาณ 250 กิโลเมตรและความกว้างประมาณ 95 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนื้อที่ป่าไม้ ประมาณ 11,133.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,958,612.23 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 87.12 ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่เกษตรกรรม 406,000 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.08

แสดงอาณาเขตของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้านเป็นดังนี้

ทิศเหนือและทิศตะวันตก	ติดต่อกับรัฐฉาน รัฐกะยา และรัฐคอเลทู ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยตะวันตก แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย เป็นแนวพรมแดนกันระหว่างประเทศ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมีแม่น้ำยวม และแม่น้ำเงา เป็นแนวเขตจังหวัด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอสะเมิง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยกลาง และเทือกเขาถนนธงชัยตะวันออกเป็นแนวเขตระหว่างจังหวัด

ทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมระยะทางประมาณ 483 กิโลเมตร โดยเป็นพื้นดินประมาณ 326 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำประมาณ 157 กิโลเมตร แบ่งเป็นแม่น้ำสาละวิน 127 กิโลเมตร และแม่น้ำเมย 30 กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อนและเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ขนานกัน ทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาแดนลาว อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ ทิวเขาถนนธงชัย ประกอบด้วยทิวเขาเรียงขนานกัน 3 แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขา แม่ยะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอปาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2,005 เมตรแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำปาย ซึ่งมีต้นกำเนิดจากทิวเขาถนนธงชัย ไหลผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน มีความยาว 135 กิโลเมตร แม่น้ำยวม ซึ่งมีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านตะวันออกของอำเภอขุนยวม

ไหลผ่านอำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอแม่สะเรียง ไปบรรจบกับแม่น้ำเมย มีความยาว 160 กิโลเมตร และแม่น้ำละมด ซึ่งมีต้นกำเนิดจากดอยแม่ละมด ไหลผ่านอำเภอเมืองลงสู่แม่น้ำปาย

ข้อมูลการปกครองและประชากร

จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 45 ตำบล 415 หมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 50 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 6 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 42 แห่ง

ตารางที่ 1 ตารางการแบ่งการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	จังหวัด / อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทม.	ทต.	อบต.
	จ.แม่ฮ่องสอน	12,681.259	45	415	1	1	6	42
1	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	2,483.115	7	68	1	1	-	6
2	อ.ขุนยวม	1,698.312	6	43	-	-	1	6
3	อ.ปางมะผ้า	798.375	4	38	-	-	-	4
4	อ.ปาย	2,244.700	7	62	-	-	1	7
5	อ.แม่ลาน้อย	1,456.645	8	69	-	-	1	8
6	อ.แม่สะเรียง	2,587.425	7	77	-	-	3	5
7	อ.สบเมย	1,412.687	6	58	-	-	-	6

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากร

จากข้อมูลประชากร ปี พ.ศ. 2566 (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2566) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรทั้งสิ้น 266,802 คน เป็นชาย 135,296 คน เป็นหญิง 131,506 คน และมีจำนวนบ้านทั้งสิ้น 108,235

ตารางที่ 2 ตารางสถิติประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2566

ที่	จังหวัด / อำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนบ้าน
		รวม	ชาย	หญิง	(หลัง)
	จ.แม่ฮ่องสอน	266,802	135,296	131,506	108,235
1	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	56,821	28,568	28,253	24,071
2	อ.ขุนยวม	20,205	10,367	9,838	8,016
3	อ.ปาย	35,233	18,185	17,048	15,731
4	อ.แม่สะเรียง	52,627	26,413	26,214	22,306
5	อ.แม่ลาน้อย	32,266	16,229	16,037	11,157
6	อ.สบเมย	47,405	24,046	23,359	17,824
7	อ.ปางมะผ้า	22,245	11,488	10,757	9,130

ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากรจากระบบสถิติทางการทะเบียน ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2566

ประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ คนไทยเชื้อสายไทยใหญ่ อพยพมาจาก รัฐฉานซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

1) **กะเหรี่ยง** เป็นชนเผ่าที่มีประชากรมากที่สุดของชาวไทยภูเขา คือ ประมาณร้อยละ 79.3 จะตั้งถิ่นฐานอยู่ทุกอำเภอ **ปาดอง** หรือกะเหรี่ยงคอยาว ปัจจุบันมีอยู่ที่บ้านในสอยบ้านน้ำเพียงดิน และบ้านห้วยเสือเผ่าในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนนอกจากนี้ยังมีกะเหรี่ยงกลุ่มย่อยที่อพยพเข้ามาจากประเทศเมียนมา คือ กะเหรี่ยงแดง, กะยัน อาศัยอยู่ในบ้านในสอย บ้านห้วยเสือเผ่า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

2) **ลาหู่ หรือ มูเซอ** แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ลาหู่แดง และลาหู่ดำตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า, อำเภอปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

3) **ลีซุ หรือ ลีซอ** พบได้ใน อำเภอปาย และ อำเภอปางมะผ้า

4) **ลัวะ** เป็นกลุ่มชนที่อาศัยในดินแดนล้านนารวมถึงแม่ฮ่องสอนมาตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันชาวลัวะอพยพขึ้นไปอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูงตั้งชุมชนเป็นแนวยาวไปตามสันเขา พบได้มากที่เขตรอยต่อ อำเภอแม่ลาน้อยกับอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

5) **ม้ง** เป็นกลุ่มชาวเขาที่มีประชากรน้อยที่สุดในแม่ฮ่องสอนแต่กระจายอยู่ทุกอำเภอ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือม้งขาวและม้งลายซึ่งเรียกจากสีกระโปรงของผู้หญิงชาวม้ง

6) **จีนยูนนาน (จีนฮ่อ)** เป็นกลุ่มชาวจีนที่เป็นอดีตทหารกองพล 93 ที่หนีภัยทางการเมืองเข้ามาในประเทศไทยอยู่ที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และ อำเภอเมืองบางแห่งตั้งเป็นชุมชนถาวรมีเฉพาะชาวจีนฮ่อเท่านั้น เช่น หมู่บ้านสันติชล อำเภอปายและหมู่บ้านรักไทย อำเภอเมือง เป็นต้น

7) **ปะโอ** อพยพเข้ามาจากรัฐฉาน ปัจจุบันมีถิ่นอาศัยอยู่บ้านห้วยมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

วัฒนธรรมด้านภาษา

ชาวไทยใหญ่จะมีภาษาพูดเป็นของตนเองเรียกว่า “กำไต” เวลาพูดภาษาไตเรียกว่า “อุบไต” คล้ายคลึงกับภาษาไทย แต่เมื่อพูดต่อกันเป็นประโยคอาจฟังไม่รู้เรื่องแต่หากแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ จะเข้าใจได้ง่าย ส่วนภาษาเขียนตัวอักษรไทยเรียกว่า “ลิกไต” มีใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ลักษณะของตัวอักษรกลมคล้ายตัวอักษรมอญและเมียนมา ชาวกระเหรี่ยง,ชาวจีนฮ่อ มีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง ส่วนชนเผ่าลาหู่ ลีซุ ลัวะ ในปัจจุบัน มีภาษาพูด ส่วนภาษาเขียนนำอักษรอังกฤษมาใช้

โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

การไฟฟ้า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน รับกระแสไฟฟ้าผ่านระบบส่ง 115 Kv. และระบบจำหน่าย 22 Kv. ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นระยะกว่า 200 กิโลเมตร โดยมีแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่ประกอบกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนแม่สะงาขนาดกำลังผลิต 8 MW โรงไฟฟ้าดีเซลแม่ฮ่องสอน ขนาดกำลังผลิต 4.4 MW โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ผาบ่อง ขนาดกำลังผลิต 0.504 MW และโรงไฟฟ้าเขื่อนผาบ่อง ขนาดกำลังการผลิต 0.8 MW

ประปา

จังหวัดแม่ฮ่องสอนพื้นที่ให้บริการน้ำประปาของแม่ฮ่องสอน 2 หน่วย คือ หน่วยแม่ข่าย และหน่วยบริการปางมะผ้า สำหรับหน่วยแม่ข่าย จำนวนลูกค้า 7,259 ราย พื้นที่ให้บริการในอำเภอเมือง มีทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู และองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง ส่วนหน่วยบริการปางมะผ้า จำนวนลูกค้า 500 ราย มีพื้นที่ให้บริการ 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด และองค์การบริหารส่วนตำบลสบป่อง กำลังผลิตที่ใช้งาน 352 ลบ.ม./ชม มีปริมาณน้ำผลิตจริง 236,420 ลบ.ม./เดือน มีปริมาณน้ำผลิตจ่าย 226,304 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย 169,228 ลบ.ม./เดือน

(ข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ 2566 จากสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9)

การคมนาคม

จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 924 กิโลเมตร มีการคมนาคม 2 เส้นทาง คือ ทางบก โดยมีถนนสายหลัก จำนวน 4 เส้นทาง คือ ทางหลวงหมายเลข 108 (เชียงใหม่ - ฮอด - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข 1095 (เชียงใหม่ - แม่แตง - ปาย - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข 105 (แม่สวด - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) และ ทางหลวงหมายเลข 1263 (เชียงใหม่ - แม่แจ่ม - ขุนยวม - แม่ฮ่องสอน) นอกจากนี้ยังมีถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลัก อยู่ในความดูแลของสำนักงานแขวงทางหลวงชนบท ถนนเชื่อมโยงระหว่างตำบล หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถนนเชื่อมโยงเส้นทางไป จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนทั้ง 5 แห่ง และถนนเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ ทั้ง 7 อำเภอ มีสภาพถนนเป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง มีสภาพชำรุดทรุดโทรมเป็นช่วงๆ และคดเคี้ยวตลอดเส้นทาง สำหรับการคมนาคมทางอากาศ 2 แห่ง คือท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอนและท่าอากาศยานปาย

การสาธารณสุข

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีโรงพยาบาลหลักในจังหวัด จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ โรงพยาบาลขุนยวม โรงพยาบาลปาย โรงพยาบาลแม่ลาน้อย โรงพยาบาลแม่สะเรียง โรงพยาบาลสบเมยและโรงพยาบาลปางมะผ้า โรงพยาบาลธัญญรักษ์ 1 แห่ง เปิดให้บริการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดทั้งในลักษณะการบำบัดแบบผู้ป่วยในและบำบัดในชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน 82 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) จำนวน 28 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 3 แห่ง สถานพยาบาลเรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จำนวน 7 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 3 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 1 แห่ง ศูนย์สุขภาพเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 1 แห่ง (ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ของดินที่พบบริเวณดังกล่าว มีทั้งดินลึกและดินตื้นลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้นมักมีเศษหินหรือพื้นโผล่กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ในพื้นที่ที่ทำการเกษตรบริเวณตะพักลำน้ำหรือที่ราบระหว่างเขาส่วนใหญ่เป็นดินลึกมาก เนื้อดินร่วนเหนียวปนทรายความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ในพื้นที่ดอยส่วนใหญ่เป็นดินลึกมาก เนื้อดินร่วนปนดินเหนียวมีปัญหาเป็นดินกรดและมีความสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่เป็นดินตื้นมีหินและกรวดปน เนื้อดินร่วนปนทราย และดินเป็นดินกรด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินจะถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย บริเวณที่มีความลาดชันไม่มากนัก และดินไม่ตื้นมาก อาจใช้ปลูกพืชไร่ได้ แต่ต้องรบกวนดินน้อยที่สุด พร้อมทั้งจัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมใส่ปุ๋ยเพื่อแก้ความเป็นกรดของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

การใช้ที่ดิน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่รวมทั้งหมด 7,925,787 ไร่ พื้นที่ป่า 6,635,746 ไร่ พื้นที่น้ำ 31,620 ไร่ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 93,669 ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม 1,134,724 ไร่ พื้นที่เบ็ดเตล็ด 30,028 ไร่ (ข้อมูลกรมพัฒนาที่ดิน)

ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครอบคลุมพื้นที่บริเวณตอนบนของกลุ่มน้ำสาละวินประกอบด้วย 3 กลุ่มลุ่มน้ำ กลุ่มลุ่มแม่น้ำสาขापาย มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตอยลิธิ และตอยธาตุ ซึ่งเป็นเส้นกั้นพรมแดนประเทศไทย และสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ ในเขตสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประมาณ 60 กม. รวมความยาวของลำน้ำโดยประมาณ 230 กม. ลำน้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำปาย ได้แก่ ห้วยแม่สา น้ำของ น้ำแม่สะงา น้ำแม่สุรินทร์ และน้ำแม่สะมาด เป็นต้น

กลุ่มลุ่มน้ำสาขายวม มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตอยประตู่เวียง และตอยน้ำพองในเขตอำเภอยวม มีความยาวลำน้ำประมาณ 240 กม. มีลุ่มน้ำรวม 4,335.12 ตร.กม กลุ่มลุ่มน้ำสาขาสาละวิน อยู่บริเวณตอนกลางฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำสาละวิน มีลำน้ำสาขาที่สำคัญคือแม่น้ำแงะ ไหลจากเหนือลงใต้ มีพื้นที่ลุ่มน้ำ 1726.7 ตร.กม.

ทรัพยากรป่าไม้

ภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีความสูงจากน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 100 – 2,000 เมตร ประเภทของป่าไม้ที่พบในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งป่าชนิดไม่ผลัดใบ ได้แก่ ป่าดงดิบชื้น ป่าดงดิบเขา และป่าสน ส่วนป่าชนิดผลัดใบ ได้แก่ ป่าผสมเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง นอกจากนี้ยังพบป่าไร่ร้างและป่าไร่เลื่อนลอย พืชพันธุ์ไม้ในป่าส่วนใหญ่เป็นไม้มีค่า เช่น ไม้สัก ไม้เต็งรัง ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้มะค่าโมง ไม้รักฟ้า ไม้ยมหอม ไม้ตะเคียนทอง ไม้ตะเคียนหนู ไม้เต็ง ไม้รัง ยางเหียง ไม้พลวง ไม้ตะแบก ฯลฯ พืชพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ทั่วไป ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า ต้นคราม ผักกูด ผักกูดตอย ผักพ้อคำ ดอกอาว(กระเจียว) สาบแล แคป่า เพกา ปูยา ผักแว่น ผักหนาม ผักเห็ด ผ่าเพียฟาน พักข้าว มันปลา (มันปู) เต่า(สาหร่ายน้ำจืด) อ่องลอด (ดอกหิน) สมอไทย มะขามป้อม พืชพันธุ์ไม้เฉพาะมีผักส้มปี้ (หัวเหวน) ผักหนามโคง (หมากลม) ดอกดิน เป็นต้น สัตว์ป่าที่พบ ได้แก่ เสี่ยงผา กวางป่า เก้ง หมูป่า วัวแดง กระทิง เสือโคร่ง กระทายป่า กระรอก กระแต ชะนี นกกว่า 120 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ 30 ชนิด และแมลงกว่า 200 ชนิด

ที่สำคัญจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผืนป่าสักที่ประชาชนแม่ฮ่องสอนหวงแหน คือ “ป่าสักนวมินทราชินี” เนื้อที่รวม 497.2 ตารางกิโลเมตร หรือ 310,725 ไร่ เป็นไม้สักมีลักษณะดี ขนาดใหญ่ ลำต้นเปลาตรง อัตราการเจริญเติบโตสม่ำเสมอ สภาพป่ามีความสมบูรณ์ สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่สูงกว่า 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถแล้ว ทรงรับโครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปาย อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เนื่องจากผืนป่าสักดังกล่าวมีความหลากหลายทางชีวภาพ เหมาะสมสำหรับศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ไม้สัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ เช่น การล่องแก่งชมป่าสัก เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและผจญภัย อาทิ ทุ่งบัวตอง อำเภอยวม ถ้ำแก้วโกมล, การล่องแก่ง, การขี่ช้างเที่ยวธรรมชาติ
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต อาทิ หมู่บ้านกระเหรี่ยงคอยาว, บ้านรักไทย, ศูนย์วัฒนธรรมจีนยูนนาน บ้านสันติชล อำเภอปาย

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ อาทิ อนุสาวรีย์พระยาสิงหนาทราชา, สะพานประวัติศาสตร์ อำเภอปาย, อนุสรณ์สถานไทย-ญี่ปุ่น อำเภอยวม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อาทิ ภูโคลน น้ำพุร้อน สป่า และนวดแผนไทย

สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ได้แก่

1) ปางอุ๋ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ ปางตอง 2 มีภาพอันสวยงามของโอหมอกที่ลอยเหนือทะเลสาบกับบรรยากาศอันหนาวเหน็บในยามเช้า ทำให้ปางอุ๋งกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสุดแสนโรแมนติก จนได้รับขนานนามว่าเป็น “สวิตเซอร์แลนด์แห่งเมืองไทย”

2) ปาย แม่ฮ่องสอน ปายเป็นอำเภอกลางหุบเขา มีการปรับตัวจากเมืองเก่าให้ลงตัวกับเมืองใหม่ มีถนนคนเดินเมืองปาย ที่มีร้านค้า ร้านกาแฟ ร้านอาหารที่หลากหลาย และสินค้าที่นำมาจำหน่ายด้วยศิลปะ มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ กองแลน หรืออีกชื่อที่เรียกว่า ปายแคนยอน

3) ทุ่งดอกบัวตอง ตอยแม่อูคอ ดอกบัวตองจะบานในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปีจะมีสีเหลืองอร่ามปกคลุมทั้งทุ่งภูเขา จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามอีกที่ของแม่ฮ่องสอน

4) **ถ้ำแก้วโกมล ถ้ำน้ำแข็ง** เดิมเรียกชื่อถ้ำพลีแคบไซด์แม่ลาน้อย อยู่ที่อำเภอแม่ลาน้อย ถ้ำแก้วโกมล เป็นถ้ำพลีแคบไซด์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทยและพบเป็นแหล่งที่ 2 ในเอเชีย โดยแห่งแรกอยู่ประเทศจีน

5) **ถ้ำน้ำลอด** ถ้ำน้ำลอดเป็นถ้ำที่มีชื่อเสียงสวยงามและเข้าชมได้สะดวก มีสายน้ำไหลผ่านตั้งแต่ปากทางเข้าถ้ำไปจนถึงถ้ำสุดท้าย มีความยาวกว่า 500 เมตร

ศิลปวัฒนธรรมประเพณี

1) **ประเพณีแห่จองพารา** เป็นประเพณีออกพรรษาหรืองานปอยเหลินสิบเอ็ด ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนสิบเอ็ดของทุกปี คำว่า “จองพารา” เป็นภาษาไทยใหญ่แปลว่า “ปราสาทพระ” การบูชาจองพารา คือการสร้างปราสาทเพื่อคอยรับเสด็จพระพุทธเจ้าที่จะเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทศกาลนี้จะจัดขึ้นระหว่าง 15 ค่ำ เดือน 11 ถึงแรม 8 ค่ำ เดือน 11 ก่อนวันงานจะมีการจัดตลาดนัดออกพรรษา มีการนำสินค้าต่าง ๆ ที่จะใช้ในการทำบุญมาวางขายเพื่อให้ชาวบ้านจัดเตรียมสร้าง จองพารา ซึ่งเป็นปราสาททำด้วยโครงไม้ไผ่ ประดับด้วยกระดาษสา กระดาษสีต่าง ๆ หน่อกล้วย อ้อยและโคมไฟ ตกแต่งอย่างสวยงาม

2) **งานประเพณีปอยส่างลอง หรือบวชลูกแก้ว** เป็นประเพณีธรรมเนียมชาวไทยใหญ่ จะจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ตรงกับช่วงปิดเทอมฤดูร้อน โดยชาวบ้านจะตกลงกันกำหนดวันนัดหมายให้ลูกหลานได้บวชเรียนพร้อม ๆ กัน โดยผู้บวชเรียนจะมีการแต่งกายด้วยเครื่องประดับมีค่าอย่างสวยงาม และประกอบพิธีบวชที่วัดใกล้บ้านหรือในหมู่บ้านของตนเอง

3) **เทศกาลดอกบัวตอง** จะจัดขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปีที่ดอยแม่ฮุค อำเภอขุนยวม เมื่อถึงระยะที่ดอกบัวตองบานตามริมเส้นทางตลอดจนภูเขาที่สลับซับซ้อน ทำให้ภูเขาปกคลุมไปด้วยดอกบัวตองสีเหลืองดูสวยงามทางจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดงานนี้ขึ้นเพื่อเป็นการชมความงามของธรรมชาติและชมวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยไตและชาวไทยภูเขา มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมชาวไทยภูเขา การแสดงสินค้าพื้นเมือง การแข่งขันกีฬา ชาวดอย ฯลฯ ตลอดจนนิทรรศการต่าง ๆ และการนำเที่ยวชมดอกบัวตองดอยแม่ฮุค

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับของแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 3 ตารางจำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ ปีการศึกษา 2565
ของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ

สังกัด		สถานศึกษา	นักเรียน/นักศึกษา	ครู/อาจารย์
กระทรวงศึกษาธิการ				
1.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)			
	1.1 ประเภทสามัญศึกษา	320	41,652	4,118
2.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)			
	2.1 ประเภทสามัญศึกษา	7	1,802	104
3.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)			
	3.1 ประเภทอาชีวศึกษา	2	1,676	66
กระทรวงอื่น ๆ				
4.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)			
	4.1 โรงเรียนพระปริยัติธรรม	4	393	38
5.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/(อปท.)			
	5.1 ประเภทสามัญศึกษา	11	1,914	125
	5.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	168	3,815	199
6.	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)			
	6.1 มหาวิทยาลัย	2	921	140
	6.2 โรงเรียนสาธิต	1	71	9
7.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/(สตร.)			
	7.1 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	18	1,163	110
8.	กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)	7	138	18
รวมทั้งสิ้น		540	53,545	4,927

ตารางที่ 4 ตารางจำนวนห้องเรียนในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา 2565

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา					รวม
		ขั้นพื้นฐาน				อาชีวศึกษา	
		ก่อน ประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		
กระทรวงศึกษาธิการ							
1.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	697	1,868	354	155		3,074
2.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	26	46	4			76
3.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา					76	76
กระทรวงอื่น							
5.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ			16	12		28
6.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	42	57	21	9		129
7.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	20	94				114
รวมทั้งสิ้น		785	2,065	395	176	76	3,497

ตารางที่ 5 ตารางจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา 2565

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา						รวม
		ขั้นพื้นฐาน				อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	
		ก่อน ประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย			
	กระทรวงศึกษาธิการ	6993	21,247	9,577	5,637	1,676	-	45,130
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6,363	20,131	9,521	5,637	-	-	41,652
2	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	630	1,116	56	-	-	-	1,802
3	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	-	-	-	-	1,676	-	1,676
กระทรวงอื่น		4,365	1,945	765	318	-	921	8,314
4	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	-	-	254	68	-	-	322
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3,815	1,124	511	279	-	-	5,729
6	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	341	821	-	1	-	-	1,163
7	กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	71	-	-	-	-	921	353
8	กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	138	-	-	-	-	-	138
รวมทั้งสิ้น		11,358	23,192	10,342	5,955	1,676	921	53,444

ตารางที่ 6 ตารางจำนวนครู/อาจารย์ในกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ปีการศึกษา 2565

จำแนกตามระดับ/ประเภทการจัดการศึกษา					
ที่	สังกัด	ระดับ/ประเภทการจัดการศึกษา			
		ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ		3,145	64	0	3,209
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4,055	-	-	4,055
2	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	96	-	-	96
3	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	-	31	-	31
กระทรวงอื่น		295	0	140	554
4	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	38	-	140	33
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	125	-	-	244
6	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	110	-	-	110
7	กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	9	-	-	149
8	กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	18	-	-	18
รวมทั้งสิ้น		3,440	64	140	3,763

การศึกษานอกระบบ

ตารางที่ 7 ตารางจำนวนสถานศึกษา สังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (แห่ง)
กศน.อำเภอ	7
กศน.ตำบล	45
ศศช.	124+6
ศรช.	13
รวมทั้งสิ้น	191

ตารางที่ 8 ตารางจำนวนนักศึกษาสังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำแนกตามระดับชั้น

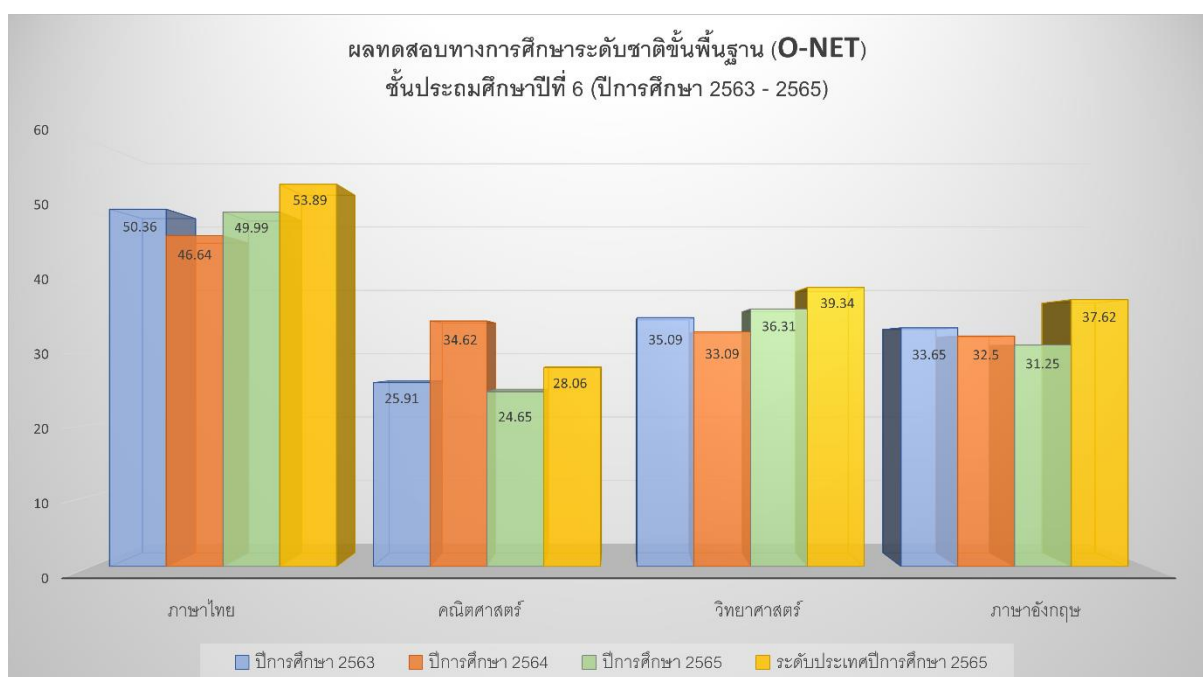
ระดับชั้น	จำนวนนักศึกษา (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้ไม่รู้หนังสือ	3,205	3,448	6,653
ประถมศึกษา	237	168	405
มัธยมศึกษาตอนต้น	992	462	1,454
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1,424	804	2,228
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	53	35	88
รวมทั้งสิ้น	5,911	4,917	10,828

ตารางที่ 9 ตารางจำนวนครูสังกัด กศน.จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำแนกตามประเภท

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ข้าราชการครู	11	17	28
ครูอาสา	3	12	15
ครู กศน.ตำบล	18	25	43
ครู ศรช.	5	7	12
ครู ศศช.	74	57	131
ครู กพด.	13	7	20
ครู เร่ร่อน	-	-	-
ครู ปวช.	2	-	2
รวมทั้งสิ้น	124	125	249

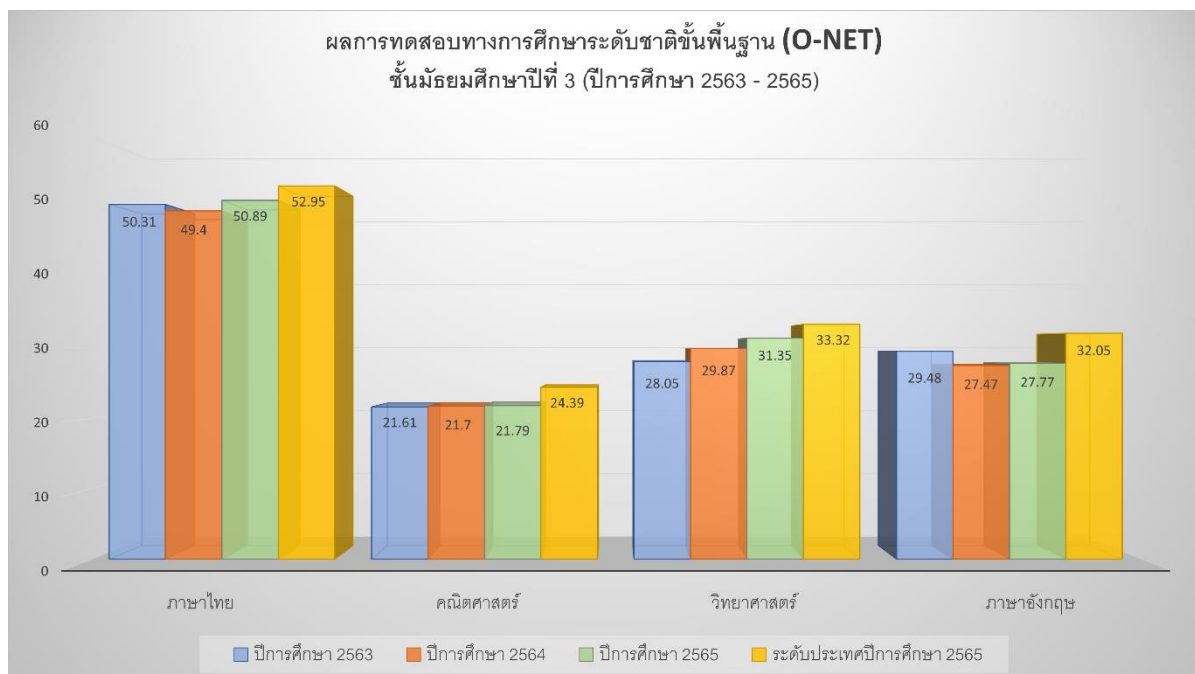
ตารางที่ 10 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ปีการศึกษา 2563-2565)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนา เปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 65 - 64
ภาษาไทย	50.36	46.64	49.99	53.89	3.35
คณิตศาสตร์	25.91	34.62	24.65	28.06	-9.97
วิทยาศาสตร์	35.09	33.09	36.31	39.34	3.22
ภาษาอังกฤษ	33.65	32.50	31.25	37.62	-1.25

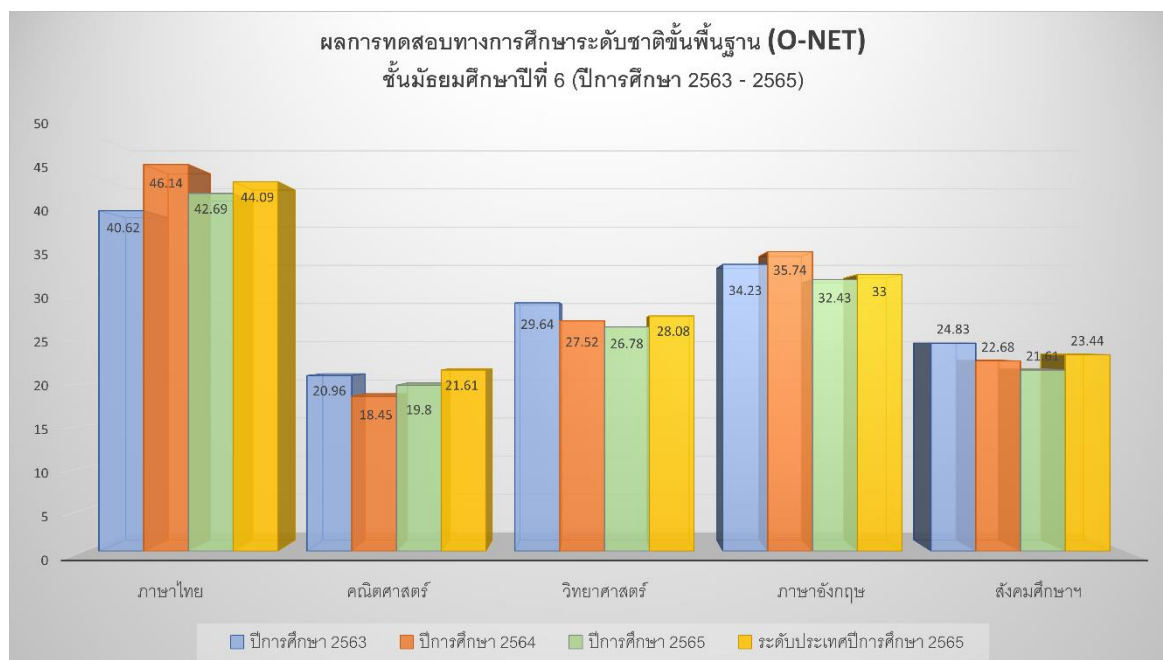
ตารางที่ 11 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
(ปีการศึกษา 2563 – 2565)

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนา เปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 65 - 64
ภาษาไทย	50.31	49.40	50.89	52.95	1.49
คณิตศาสตร์	21.61	21.70	21.79	24.39	0.09
วิทยาศาสตร์	28.05	29.87	31.35	33.32	1.48
ภาษาอังกฤษ	29.48	27.47	27.77	32.05	0.30

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
(ปีการศึกษา 2563 – 2565)

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนา เปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 65 - 64
ภาษาไทย	40.62	46.14	42.69	44.09	-3.45
คณิตศาสตร์	20.96	18.45	19.80	21.61	1.35
วิทยาศาสตร์	29.64	27.52	26.78	28.08	-0.74
สังคมศึกษาฯ	34.23	35.74	32.43	33.00	-3.31
ภาษาอังกฤษ	24.83	22.68	21.61	23.44	-3.45

ตารางที่ 13 จำนวนสถิติด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปี 2565 ของจังหวัด
 (Reading Test: RT)

ด้าน	จำนวนและร้อยละนักเรียน จำแนกตามระดับคุณภาพ (ยกเว้นเด็กพิเศษ และ Walk-in)							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การอ่านออกเสียง	1,824	78.94	1,122	29.26	525	13.69	363	9.46
การอ่านรู้เรื่อง	1,518	63.15	1,701	44.36	521	13.58	94	2.45
รวม 2 ด้าน	1,665	78.94	1,408	36.72	598	15.59	163	4.25

ตารางที่ 14 จำนวนสถิติด้านการเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 ปี 2565 ของจังหวัด (NT)

ด้าน	จำนวนและร้อยละนักเรียน จำแนกตามระดับคุณภาพ (ยกเว้นเด็กพิเศษ และ Walk-in)							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านคณิตศาสตร์	476	14.38	1,058	31.98	1,196	36.15	578	17.47
ด้านภาษาไทย	550	16.62	1,238	37.42	1,110	33.55	410	12.38
รวม 2 ด้าน	444	13.42	1,191	36.00	1,268	38.33	405	12.24

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน ปี 2564 - 2565

ปี	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน
2564	36163	134
2565	35660	148
2566	35445	43

ตารางที่ 16 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมต้น ปี 2563 - 2565

ปี	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ
2563	3,698	3,472
2564	3,695	3,488
2565	3,819	3,627

ตารางที่ 17 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา ปี 2563 - 2565

ปี	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ		จำนวนนักเรียนที่เข้าสู่ระบบทำงาน
		สายอาชีพ	สายสามัญ	
2563	2,101	219	1,646	46
2564	2,090	460	1,381	68
2565	2,006	392	787	52

ตารางที่ 18 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ปี 2563 - 2565

ปี	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ	จำนวนนักเรียนที่เข้าสู่ระบบทำงาน
2563	928	324	93
2564	909	295	85
2565	800	310	116

ส่วนที่ 2

บริบทที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาระดับจังหวัดแม่ฮ่องสอนแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการนำประเด็นสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวกับการศึกษาและยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2560 - 2570) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 -2579) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นโยบายจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา ภาค15 พ.ศ.2562 - 2565 และแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมถึงบริบทที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566 - 2570) จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศไทย ได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ต่อเนื่องมาด้วยตลอดโดยได้ระบุข้อมาตรที่ได้นำไปใช้บังคับในการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และการเข้ารับบริการการศึกษาของประชาชน ในประเด็นสำคัญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ดังนี้

1. รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
2. รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย
3. รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
4. การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
5. ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษารัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตามความถนัดของตน
6. ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

2. ยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศ ในระยะ 20 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" และเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

เป้าหมาย

1. ความมั่นคง

1.1 การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

1.2 ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองมีความมั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศ ที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

1.3 สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น

1.4 ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในด้านทรัพย์สิน

1.5 ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงานและน้ำ

2. ความมั่งคั่ง

2.1 ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกฐานะเป็นประเทศในกลุ่มรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

2.2 เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้าการลงทุนและการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างมีพลัง

2.3 ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ความยั่งยืน

3.1 การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์

3.2 การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

3.3 ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์
2. เพื่อเพิ่มกระจายโอกาสและคุณภาพการให้บริการของรัฐบาลอย่างทั่วถึง เท่าเทียมเป็นธรรม
3. เพื่อลดต้นทุนให้ภาคการผลิตและบริการ
4. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 6 ด้าน 35 ประเด็น

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
 2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
 3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
 4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
- การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความสุขของประชากรไทย
2. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ
3. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ
5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมาย

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ตัวชี้วัด

1. รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้
2. ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน
3. การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา
4. ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมาย

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เป้าหมาย

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคม
คุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร
2. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน
3. ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
4. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

5. ด้านการสร้างเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืนมีสมดุล
2. พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคม
เศรษฐกิจของประเทศ

3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีด
ความสามารถของระบบนิเวศยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู
3. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

2. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
2. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
3. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
4. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ ด้วยแผนงาน/โครงการ
ต่าง ๆ ที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์บรรทัดฐานยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรม และถ่ายทอดไปสู่แนวทาง
การปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงาน (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย 23 ประเด็น 86
แผนแม่บทย่อย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้องข้อมรวม 14 แผนแม่บท 23 แผนแม่บท ย่อย 25
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ดังนี้

แผนแม่บทที่ 1 ความมั่นคง แผนย่อยที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เป้าหมาย : คนไทยมีความจงรักภักดี เชื่อสัจย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนา เป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น **แผนย่อยที่ 2** การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เป้าหมาย : 1) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ 2) ภาคใต้มีความสงบสุข รมเย็น

แผนแม่บทที่ 2 การต่างประเทศ แผนย่อยที่ 2 ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือ เพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ เป้าหมาย : ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

แผนแม่บทที่ 6 พื้นที่และเมื่อนำอยู่อัจฉริยะ แผนย่อยที่ 1 การพัฒนาเมื่อนำอยู่อัจฉริยะ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา เพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

แผนแม่บทที่ 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนย่อยที่ 1 การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป้าหมาย : เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ **แผนย่อยที่ 2** การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมื่อนำอยู่ขึ้น **แผนย่อยที่ 3** การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมื่อนำอยู่มากขึ้น

แผนแม่บทที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนย่อยที่ 1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี เป้าหมาย : คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติ **แผนย่อยที่ 3** การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคน ในสังคม เป้าหมาย : สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคมทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัย และสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อยที่ 1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ เป้าหมาย : ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น **แผนย่อยที่ 2** การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย เป้าหมาย : เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น **แผนย่อยที่ 3** การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น เป้าหมาย : วัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ 4** การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เป้าหมาย : แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ 5** การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ เป้าหมาย : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ แผนย่อยที่ 1 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ เป้าหมาย : คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ 2** การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เป้าหมาย : ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็ม ตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนย่อยที่ 1 การสร้างความสุขภาวะ และการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ เป้าหมาย : ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแล สุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะ จิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

แผนแม่บทที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม แผนย่อยที่ 1 การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐาน และหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ เป้าหมาย : คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อยที่ 5 การยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ (สร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับ การเปลี่ยนแปลง โดยสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษาและ/หรือการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบ) เป้าหมาย : คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

แผนแม่บทที่ 20 การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ แผนย่อยที่ 1 การพัฒนาบริการประชาชน เป้าหมาย : งบประมาณภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ 4** การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ เป้าหมาย : ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว **แผนย่อยที่ 5** การสร้างและพัฒนาบุคลากร ภาครัฐ เป้าหมาย : บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูงมุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ

แผนแม่บทที่ 21 การต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ 1 การป้องกัน การทุจริตและประพฤติ มิชอบ เป้าหมาย : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แผนแม่บทที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนย่อยที่ 1 การพัฒนากฎหมาย เป้าหมาย : กฎหมาย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้าง ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

แผนแม่บทที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม แผนย่อยที่ 4 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้ พื้นฐาน เป้าหมาย : ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง 4 ด้านทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

4. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ประกาศ ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย แผนการปฏิรูปประเทศ 13 ด้าน (ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดินด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบ ด้านการศึกษา และด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) เป็นแผนระดับ 2 ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และเพื่อสร้างการปฏิรูปที่ชัดเจนเฉพาะ จึงบรรจุกิจกรรม ที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่ดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงานสามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ในช่วงปี 2564 - 2565 เป็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชน อย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock ไว้ด้วย ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock นำไปสู่ การปฏิบัติตาม หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุ และผล (Causal Relationship: X/2 เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา 5 ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง) จะดำเนินการคู่ขนานไป กับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะ การกิจปกติของหน่วยงาน

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม 6 ด้าน 15 กิจกรรมปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ (2) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน BR. ที่ 1 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหาร งาน และการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล BR. ที่ 2 จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ BR. ที่ 3 ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่งดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม BR. ที่ 4

สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน BR. ที่ 5 ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่าย เงินเพื่อความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใสปราศจากการทุจริต

แผนการปฏิรูปประเทศ (3) กฎหมาย BR. ที่ 1 ยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน BR. ที่ 3 ส่วนราชการซึ่งมีควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

แผนการปฏิรูปประเทศ (5) ด้านเศรษฐกิจ BR. ที่ 1 การสร้างเกษตรมูลค่าสูง : High Value Added BR. ที่ 5 การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาทักษะกำลังคน (Up-skill, Re-skill and New skill) สำหรับคนที่ออกจากระบบการศึกษา มาแล้วเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ

แผนการปฏิรูปประเทศ (6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม BR. ที่ 2 การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด (การบรรจุเรื่องเขตทางทะเล เขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ และการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ของภาคประชาชน)

แผนการปฏิรูปประเทศ (11) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ BR. ที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์ BR. ที่ 5 การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

แผนการปฏิรูปประเทศ (12) ด้านการศึกษา BR. ที่ 2 การสร้างโอกาสสู่ความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย BR. ที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 BR. ที่ 3 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน กลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560 - 2570) เป็นแผนระดับสอง ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลก รวมถึงมีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวที่จะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาประเทศได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนบนเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน และยังเอื้อประโยชน์ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความสำเร็จของแผน เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวังได้ดี ประกอบด้วย 13 หมายเหตุ

วัตถุประสงค์

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลกและเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสนำมาพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับยกระดับกิจกรรมการผลิตและการบริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน
5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 5 หมายเหตุ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน
กลยุทธ์ที่ 1 การขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจไทยด้วยดิจิทัล

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ โดยสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม อาทิ การใช้ระบบออนไลน์สำหรับกระบวนการเอกสาร การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ การจัดเก็บข้อมูลของภาครัฐในคลาวด์การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประชาชนกับภาครัฐ รวมทั้งการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐโดยสมบูรณ์

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนาให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการสาธารณะของภาครัฐเพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อรองรับการพัฒนาในมิติต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาแพลตฟอร์มซื้อขายพลังงาน การพัฒนาตลาดคาร์บอน การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ การให้บริการการแพทย์ทางไกล การจัดการศึกษาออนไลน์

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำรงชีพ อาทิ การเรียนรู้บนแพลตฟอร์มดิจิทัล การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการรู้เท่าทันถึงภัยที่มากับสื่อสมัยใหม่ และทักษะพื้นฐานที่ไม่ได้ตกเป็นเหยื่อของข่าวลวง

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 สนับสนุนครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นให้สามารถเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ครรภ์มารดาจนถึงปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ พัฒนาระบบการให้เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยการแก้ไขปัญหาผู้มีสิทธิ์ที่ตกหล่น ปรับใช้วิธีการจ่ายเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขที่สามารถจูงใจให้เกิดผลลัพธ์ตามที่มุ่งหวัง รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ จัดสรรเงินอุดหนุนและทรัพยากรที่จำเป็นแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาในโรงเรียนและการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ทั้งแหล่งเรียนรู้บนพื้นที่เสมือนจริงหรือออนไลน์พร้อมทั้งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและติดตามช่วยเหลือเด็กยากจนให้กลับสู่ระบบการศึกษาหรือการพัฒนาทักษะอาชีพตามความเหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อย 2.1 ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึง รวมทั้งแจ้งเตือนและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเตือนภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 สนับสนุนการสร้างบุคลากร นักวิจัย รวมทั้งสนับสนุนมีการศึกษาวิจัยด้านภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และของประเทศ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเองมีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงานโดย

1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถรวมพลังทำงานเป็นทีม มีการคิดขั้นสูงด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติโดยนำร่องกับสถานศึกษาที่มีความพร้อม และมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่สนับสนุนความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ

2) การยกระดับการอาชีวศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษาสายปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงานมีงานทำและมีรายได้ตามสมรรถนะ และเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้

3) การยกระดับการผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวางแผนจำนวนความต้องการครูในแต่ละสาขา พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่มีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ พัฒนาระบบการคัดกรองที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพครู ปรับบทบาทของครูจาก "ผู้สอน" เป็น "โค้ช" ที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งสู่การยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง

4) การปรับปรุงระบบวัดและประเมินผู้เรียนให้มีความหลากหลายตามสภาพจริง ตลอดจนมีการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่เชื่อมโยงสู่การทำงานในอนาคต

5) การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ โดย 1) การแก้ไขภาวะการถดถอยของความรู้ในวัยเรียนโดยสถานศึกษาพัฒนาแนวปฏิบัติและระบบสนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้ที่บ้านในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2) การพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูและผู้ประกอบอาชีพแนะแนวให้สามารถร่วมวางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด 3) พัฒนาสถานศึกษาและสร้างสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยทั้งในสังคมจริง และสังคมเสมือน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ถึงแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขบนหลักของการเคารพความหลากหลายทั้งทางความคิด มุมมองของคนระหว่างรุ่น และอัตลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อการวางอนาคตในการพัฒนาประเทศร่วมกัน การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีวิตในโรงเรียน ให้หลักเลี้ยงยาเสพติดการพนัน และมีแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะจากการถูกระงับโดยวิธีรุนแรงทั้งทางกาย ทางวาจา และการกลั่นแกล้งในรูปแบบต่าง 4) การปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

และอยู่บนหลักความเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และดิจิทัลให้มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่ 5) การกระจายอำนาจ ไปสู่สถานศึกษาและเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการสนับสนุนจัดการศึกษา โดยปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เอื้อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร รวมทั้งขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน และพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม ในการจัดการเรียนรู้และการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา 6) การส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ โดยพัฒนาระบบเสาะหาและกลไกการบริหารจัดการและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษตามแนวคิด พหุปัญญา ระบบ อาทิ กาสสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ฝึกประสบการณ์ทำงานวิจัยในองค์กรชั้นนำ ตลอดจนส่งเสริมการทำงานที่ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ 7) ผู้มีความต้องการพิเศษ ได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาจัดการศึกษา ที่หลากหลายและเหมาะสมเฉพาะกลุ่มให้เป็นทางเลือกแก่ผู้เรียนเพื่อยุติการออกกลางคัน และพัฒนา กลไกสนับสนุนรวมถึงการปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อภาคเอกชนภาคประชาสังคม และองค์การ ที่ไม่แสวงหากำไรในการดูแลกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ อาทิ การวางแผนทางให้เอกชนสามารถ จัดตั้งสถานฝึกอบรม หรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาผู้ต้องคำพิพากษา

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาผู้เรียนช่วงวัยการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีสมรรถนะที่จำเป็น และเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคตและการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดย

1) ปฏิรูประบบอุดมศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรให้เป็นไปตามอุปสงค์ โดยการจัดสรรงบประมาณ ตรงสู่ผู้เรียน มีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษาและระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน ในการจัดการศึกษา

2) ส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา ในการแก้ปัญหาภาวะการณ์ถดถอยของการเรียนรู้ จากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เชื่อมโยงโลกของการเรียนและการทำงานตลอดชีวิตด้วยการ จัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล สร้างและขยายความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง ภาครัฐและเอกชนให้เข้มแข็งและส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยกลไกนวัตกรรม การศึกษาขั้นสูงเพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษา ในพื้นที่พัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาบุคลากรรองรับการพัฒนาที่เข้าใจบริบทสังคม และชุมชนในท้องถิ่น

3) การเชื่อมโยงระบบและกลไกการทำงานวิจัย ของเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำในระดับโลกทำงานพัฒนาและต่อยอด งานวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทำงานร่วมกับนักวิจัย และผู้ประกอบการสตาร์ทอัพในรูปแบบบริษัทไฮลิ่งเพื่อการพัฒนาธุรกิจฐานนวัตกรรม รวมถึง ผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาทำงานวิจัยร่วมกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการผลิต และบริการให้สามารถปรับสู่เศรษฐกิจฐานความรู้และนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ และเรียนรู้เทคโนโลยีเสมือน เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับโลกอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1) ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาเมืองเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ ที่หลากหลาย ทั้งพื้นที่กายภาพ และพื้นที่เสมือนจริง โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้ สถาบันการศึกษาหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน

โดยเฉพาะผู้ประกอบการสตาร์ทอัพสร้างพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่ม ครอบคลุมพื้นที่ เข้าถึงง่าย ทั้งพื้นที่กายภาพและพื้นที่เสมือนจริง เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และใช้ประโยชน์ในการพัฒนา และแสดงศักยภาพอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างค่านิยมและพฤติกรรมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

2) สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยการสร้างสื่อที่ใช้ภาษาถิ่นเพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาหลักเข้าถึงได้ สื่อทางเลือกสำหรับผู้พิการทางสายตาและผู้พิการทางการได้ยิน รวมถึงสนับสนุนกลุ่มประชากรที่มีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจให้เข้าถึงสื่อในราคาที่เข้าถึงได้

3) การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ที่สามารถเชื่อมโยง การเรียนรู้ในทุกระดับและประเภททั้งในระบบสายสามัญ สายอาชีพ การศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัยตั้งแต่มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และนอกระบบ เพื่อสร้างความคล่องตัว และเปิดทางเลือกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ

4) กำหนดมาตรการจูงใจ ให้ประชาชนพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจัดให้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ การพัฒนาเครดิตการฝึกอบรมสำหรับคน ทุกกลุ่มการจัดสรรสิทธิพิเศษในการเข้ารับบริการฝึกอบรม การเข้าชมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้เอกชนที่ผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา จัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยกำหนดเงื่อนไขการให้ใช้ผลิตภัณฑ์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียน ในระบบการศึกษาปกติ โดยจัดทำข้อมูลและส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น และหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผน การเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายในอนาคตของตนเอง และสามารถเทียบโอนประสบการณ์ได้ ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้มีความเข้าใจและมีบรรณในการพัฒนา ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่มีความต้องการที่ซับซ้อน

5. หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐ ในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของภาครัฐจากการควบคุม มาเป็นการกำกับดูแลหรือเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว โดยเฉพาะขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับกระบวนการทำงานภาครัฐ โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและให้มีการเชื่อมโยง การให้บริการระหว่างหน่วยงานให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริการ ภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จในทุกบริการที่ภาครัฐยังต้องดำเนินการให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน อย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงานงบประมาณ กำลังคนและการติดตามประเมินผล ให้เป็นเอกภาพและมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่นเชื่อมโยงเปิดกว้าง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วม ในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบ การตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

6. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ จัดเป็นแผนระดับที่ 2 ตามแนวมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีรองรับยุทธศาสตร์ชาติซึ่งจัดเป็นแผนระดับที่ 1 ด้วย สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนและประสานการบูรณาการการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสามัคคีปรองดอง ความเป็นธรรม และความสมานฉันท์ในชาติ เพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ
4. เพื่อให้จังหวัดชายแดนใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง
5. เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคาม ทุกรูปแบบที่พบกับความมั่นคง
6. เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคงความยั่งยืน และมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์
7. เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคงอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ
8. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงครามและสามารถผนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ
9. เพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

วิสัยทัศน์

"มีเสถียรภาพภายในประเทศ มีศักยภาพในการลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก"

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาที่จะมีส่วนในการสนับสนุน อาทิเช่น

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคม มีความสงบสุข และประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนชุมชนพื้นที่เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงโดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลูกฝังวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ดีงาม ความภาคภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียนการสอน ทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

2. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมทุกภาคส่วนในสังคมรวมถึงชุมชนไทยในต่างประเทศให้ตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของชาติ รวมถึงสร้างความเข้าใจถึงหลักการเหตุผล และความจำเป็นในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ นำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแบบอย่าง ที่ทรงวางรากฐานไว้พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แพร่หลาย เป็นที่ประจักษ์ทั้งในและต่างประเทศ

3. การสร้างความสามัคคีปรองดอง ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งโดยมีแนวทาง หรือการดำเนินการที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดีของสังคมไทย การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิ เสรีภาพและ ความเสมอภาครวมทั้งการยอมรับความคิดความเชื่อ อัตลักษณ์ วิถีชีวิต ภาษาและวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกัน

4. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด เพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ โยใช้กลไกประชารัฐผลักดันความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

5. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต รณรงค์ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนถึงภัยทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมต่อต้านและปฏิเสธการทุจริต

6. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้และความตระหนัก ถึงถึงความสำคัญของภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์

7. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ปี 2558 สหประชาชาติได้ประกาศ ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทดแทนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ซึ่งหมดอายุลงในปี 2558 โดยเป็นข้อผูกพันสำหรับชาติสมาชิกที่ได้ให้การรับรอง ในการประชุมสมัชชาใหญ่ แห่งสหประชาชาติ เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ถูกนำมาเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนา ทั้งของประเทศไทยและของโลก นับจาก พ.ศ.2559- 3573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี ที่ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย 169 เป้าประสงค์ 214 ตัวชี้วัด ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันเป็นหลักในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสูงสุดจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งให้ความสำคัญ ต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะต้องร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ในส่วนเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษา คือ

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและ สนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายย่อย (Target)

เป้าหมายย่อยที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อม สำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิค และอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริม การพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน

ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนร่วม ให้เกิดการพัฒนายั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 4.A สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหว ต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรงครอบคลุม และมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อยที่ 4.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนา ที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

8. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดค่านิยมการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษา และกำหนดในมาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

9. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษา ของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัด การศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพ ของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤติ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

พันธกิจ

1) พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่คนไทยทุกคนเข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอด ชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัด การศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาที่สอดคล้องและรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

2) พัฒนาคุณภาพของคนไทยให้เป็นผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3) สร้างความมั่นคงแก่ประเทศชาติ โดยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมคุณธรรม จริยธรรมที่คนไทยทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย สงบสุข และพอเพียง

4) พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อการก้าวข้ามกับดักรัฐบาล รายได้ปานกลาง สู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเพิ่มผลผลิตภาพของกำลังแรงงาน (productivity) ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้ยุทธศาสตร์กิจและสังคม 4.0

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives)

- 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
- 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรัฐบาลที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations)

แผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

- 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)
- 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะ การเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)
 - เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย
 - ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
 - ประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่ตอบสนองความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
 - ประชากรสูงวัยได้เรียนรู้ ฝึกฝนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะเพื่อการทำงาน หรือ การมีชีวิตหลังวัยทำงานอย่างมีคุณค่าและเป็นสุข
- 2) ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Equity)

ผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกลุ่มปกติ ผู้มีความสามารถพิเศษ ผู้มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีภูมิหลังทางสังคมหรือฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันได้รับโอกาสและการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม
- 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มตามศักยภาพ (Quality) ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ

ทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะของแต่ละบุคคลให้ไปได้ไกลที่สุดเท่าที่ศักยภาพ และความสามารถของแต่ละบุคคลพึงมี ภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ สังคมแห่งปัญญา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) หน่วยงาน สถานศึกษาและสถาบันการศึกษาทุกแห่งสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล จัดให้มีระบบการจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่ก่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุศักยภาพและขีดความสามารถของตน และส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะสถานประกอบการ สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ในสังคม และผู้เรียน ผ่านมาตรการทางการเงินและการคลังที่เหมาะสม

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการทำงานของกำลังคนในประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน สังคม และประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ที่จะนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการศึกษาที่สร้างความมั่นคงในชีวิตของประชาชน สังคมและประเทศชาติ และการสร้างเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์

เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุผลตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

10. นโยบายจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใน ๗ เรื่อง ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

1.1 เร่งสร้างความปลอดภัยให้สถานศึกษา ป้องกันสถานศึกษาจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และอื่นๆ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และแสวงหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (Best Practice) เพื่อปรับปรุง พัฒนาและขยายผลต่อไป

1.2 เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้บูรณาการในกระบวนการจัดการเรียนรู้

1.3 เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

1.4 เร่งพัฒนาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านความปลอดภัย ให้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

2.2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม และห้องดิจิทัลให้คำปรึกษาแนะนำ

2.3 พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ

2.4 พัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัลในโลกยุคใหม่

2.5 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

2.6 จัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคลของผู้เรียนผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูงรวมทั้งมีการประเมินและพัฒนาผู้เรียน

2.7 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารออมสิน สหกรณ์ ฯลฯ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ และการเผยแพร่สื่อแอนิเมชันรอบรู้เรื่องเงิน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเชิงพาณิชย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงขึ้น

2.8 ปรับโฉมศูนย์วิทยาศาสตร์และศูนย์การเรียนรู้ ให้มีรูปลักษณ์ที่ทันสมัย สวยงาม ร่มรื่น น่าสนใจ ให้เข้าไปใช้บริการ โดยมีมุมค้นหาความรู้ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย มุมจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ คิวเวิร์กสเปซของผู้เรียน หรือกลุ่มผู้เรียน และการร่วมกิจกรรมกับครอบครัว หรือจัดเป็นฐานการเรียนรู้ด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนและประชาชนสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม และได้รับเอกสารรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ได้ รวมทั้งมีบริเวณพักผ่อนที่มีบริการลักษณะบ้านสวน กาแฟเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะระดับการศึกษามัธยมศึกษา เพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการร่วมงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเปราะบางพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่ม NEETs ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ อย่างเท่าเทียม

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning)

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start-up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐ และเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัยเพื่อการมีงานทำ โดยบูรณาการความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น

4.8 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่ในระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพ เพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะและได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้และมวลประสบการณ์เทียบโอนเข้าสู่การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัด

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ Performance Appraisal (PA) โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบ Digital Performance Appraisal (DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.5 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการ 4.0 ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือบูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

6.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับระบบราชการ 4.0 สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทาง

6.3 ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งและสายงานต่าง ๆ

6.5 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามกลไกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

เร่งรัดการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

11. แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแผนที่ใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานหรือแผนงาน/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องหรือเป็นบทบาทหรือภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2570 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นพร้อมเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่

พันธกิจ

1. พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
2. สร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ

4. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

5. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา

2. กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการของประเทศ

3. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการเรื่อง

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ
2. การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4. การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
5. การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

12. สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร) ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ของผู้บริหารและหน่วยงานในสังกัดใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

บูรณาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษาแบบบูรณาการทุกระดับทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
3. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เหมาะสมตามศักยภาพ และช่วงวัยของผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
4. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

เป้าประสงค์รวม

1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
3. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
4. ข้าราชการ ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. พัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ
4. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
5. ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์

1. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและทักษะที่จำเป็นสอดคล้องกับการเสริมสร้างความมั่นคงในแต่ละบริบท
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะและองค์ความรู้ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ภูมิภาคและประเทศ
3. ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่
4. ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
5. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
6. หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. หน่วยงานมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์

- 1.1 ปลุกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องเพื่อเสริม สร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.2 ยกระดับคุณภาพและสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา และพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้/อาชีพด้วยศาสตร์พระราชาและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดชายแดนภาคใต้และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมกลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)
- 1.3 พัฒนากลไกบูรณาการระบบบริหารจัดการการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดหรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 1.4 พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพและโอกาสทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนากำลังคน เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์

- 2.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ภูมิภาค และประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์

- 3.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
- 3.2 สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 3.3 บูรณาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมือง และความปลอดภัยของผู้เรียน
- 3.4 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน
- 3.5 ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคลากรวิจัยทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

กลยุทธ์

- 4.1 เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้อย่างหลากหลายครอบคลุมทุกพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย

4.2 ส่งเสริม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

5.1 ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

6.1 ส่งเสริมและพัฒนานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการและบริการประชาชน

6.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษาให้เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบันและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ

6.3 ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น เชื่อมโยง และเอื้อต่อการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

6.4 เร่งรัด ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

6.5 พัฒนาเครือข่ายต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบให้มีส่วนร่วมจัดกิจกรรม รณรงค์ เฝ้าระวัง และติดตามพฤติกรรมเสี่ยงการทุจริต

6.6 พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนและบุคลากรทางการศึกษาอื่นเพื่อยกระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน

6.7 สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเชื่อมโยงทุกระดับทุกพื้นที่

13. แผนพัฒนาการศึกษามาระดับ พ.ศ.2566 – 2570

วิสัยทัศน์

“ภาคเหนือเป็นภูมิภาคต้นแบบด้านการศึกษาของประเทศ ที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง”

“ต้นแบบ” หมายถึง แบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการด้านการศึกษา เกิดจากการบูรณาการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดงานด้านการศึกษาที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (ผู้เรียน หมายถึง เด็กปฐมวัย เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกช่วงวัย) บริบทโลก บริบทพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

“ยกระดับคุณภาพการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม ปรับปรุง และเร่งรัดพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน และมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

“ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเหมาะสม เสมอภาค และอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“ทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง” หมายถึง 1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง 2) ยึดมั่นในศาสนา 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

พันธกิจ

1. สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี และคนเก่ง”

2. ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา

3. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา

4. ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมการบูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข
2. พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลายให้มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมปัจจัยทุนทางด้านสังคมและทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้องคุณธรรม
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานและมีความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
3. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริการจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสทางการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาคอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
6. หน่วยงานทางการศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

1. สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง
2. ส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน
3. ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัย ที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
4. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
5. ส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
6. ส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มสาระอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
7. ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

14. แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

พันธกิจ

1. แก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน
2. อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า

3. พัฒนาอาชีพ รายได้ให้กับประชาชน โดยยึดการดำเนินงานตามแนวทางพระราชดำริ และจัดสรรที่ดิน ทำให้กับประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

4. พัฒนาเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ให้กับประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามวิถึวัฒนธรรมท้องถิ่น
5. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน
6. เสริมสร้างความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม

1. สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตวัฒนธรรม สุขภาพ เกษตรปลอดภัย การสร้างสรรค์เศรษฐกิจใหม่ และการค้าชายแดน
2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก และเน้นการแก้ไขปัญหา ความยากจน โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข การพัฒนาคน สังคม และการบริหารจัดการภาครัฐ
3. เพื่ออนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเพณีวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1. เส้นทางสายหลักได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานและมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น (100 กิโลเมตร)
2. ร้อยละของการจัดการที่ดินทำกินให้เกษตรกร (คทช.) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 100)
3. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง (8,031 จุด)
4. ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับการยกระดับอาชีพและรายได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 50,000 บาท/คน/ปี (ร้อยละ 25)
5. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ในประเด็นการพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (ผ่านเกณฑ์ 12 ตัวชี้วัด)
6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน (ร้อยละ 15)
7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 15)
8. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เทียบกับค่าย้อนหลัง 3 ปี (ร้อยละ 25)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ 1 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 1 การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองเชิงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง

เป้าประสงค์ที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินเพื่อรักษาคุณลักษณะให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ที่ดินทางเกษตรกรรม ประชาชนสามารถประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 3 ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับนิเทศที่สมบูรณ์

เป้าประสงค์ที่ 4 พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ทั้งในระดับชาติและระดับลุ่มน้ำ อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

เป้าประสงค์ที่ 5 การบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

เป้าประสงค์ที่ 1 ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง และภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ 2 เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

เป้าประสงค์ที่ 3 บุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กร ภาคีเครือข่าย เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาอาชีพและรายได้

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาอาชีพและรายได้

เป้าประสงค์ที่ 1 สร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร

เป้าประสงค์ที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร และสินค้านอกภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต

เป้าประสงค์ที่ 3 ขยายผลองค์ความรู้โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวง โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สู่ชุมชนเป้าหมาย

เป้าประสงค์ที่ 4 การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ

เป้าประสงค์ที่ 5 ส่งเสริมการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และพัฒนาสินค้าบริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน

เป้าประสงค์ที่ 6 ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 7 การบริหารจัดการระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) เพื่อการพัฒนาอาชีพและรายได้

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย

เป้าประสงค์ที่ 1 กองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย เกษตร สุขภาพ ชุมชน วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชาติพันธุ์ได้รับการส่งเสริมดูแลพัฒนา เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ 2 พัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อม ให้เอื้อต่อการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์ที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

เป้าประสงค์ที่ 2 สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการสร้างระบบเตือนภัย

เป้าประสงค์ที่ 4 หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านชายแดนสามารถพึ่งตนเองได้

เป้าประสงค์ที่ 5 หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดภัยจากยาเสพติด

เป้าประสงค์ที่ 6 แก้ไขปัญหาสถานะบุคคล

15. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาระดับจังหวัดแม่ฮ่องสอน (SWOT Analysis) ประเมินศักยภาพการพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเมินศักยภาพการพัฒนาการศึกษาการจัดลำดับสภาพแวดล้อมภายใน

ที่	2S/4M	จุดแข็ง (S:Strengths)
S1	S1	การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความชัดเจนสามารถให้หน่วยงานในจังหวัดสามารถนำไปปฏิบัติตามภารกิจของหน่วยงานได้
S2	S1	มีคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างและนโยบายฯ ครบตามที่ควรมี
S3	S1	โครงสร้างขององค์กรที่จัดการศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความเหมาะสม
S4	S1	มีหน่วยงานทางการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาเรียนรู้
S5	S1	มีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ดี มีนวัตกรรม ครอบคลุมทุกพื้นที่ สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา
S6	S2	ผู้จบการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะการทำงาน และมีเจตคติต่ออาชีพสุจริต
S7	S2	มีความพยายามส่งเสริมการศึกษาอย่างครอบคลุมพื้นที่
S8	S2	ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

ที่	2S/4M	จุดแข็ง (S:Strengths)
S9	S2	มีหน่วยงานทางการศึกษา/องค์กร / และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาผลผลิตและบริการอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีปัญหาอุปสรรคตามบริบทของพื้นที่ก็ตาม
S10	M1	บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย อดทน เสียสละ ภายใต้อาการความขาดแคลนบุคลากร งบประมาณและความยากลำบากของพื้นที่
S11	M1	การที่บุคลากรเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในพื้นที่ และมีความเข้าใจบริบททางการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนมีความต่อเนื่อง
S12	M1	ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูฯ บรรลุใหม่ ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมีสูง และมีทักษะความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน
S13	M2	มีหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้การสนับสนุน ช่วยในการจัดการศึกษาในรูปแบบการบริจาค หลากหลายหน่วยงาน
S14	M3	มีวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ หาง่าย ราคาไม่แพง
S15	M3	สถานศึกษาพร้อมให้บริการด้านอาคารสถานที่ต่อชุมชนและหน่วยงานภายนอก
S16	M4	การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
S17	M4	สถานศึกษาและหน่วยงานมีการจัดทำแผน3และ5ปีอย่างเป็นระบบ ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และท้องถิ่น
S18	M4	การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
S19	M4	การบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา
S20	S2	มีการจัดการศึกษากับกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ฯ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
S21		แม่ฮ่องสอนเป็นดินแดนประวัติศาสตร์หมื่นปี

ที่	2S 4M	จุดอ่อน(W : Weaknesses)
W1	S1	การประสานงานโครงสร้างด้านการศึกษาระดับหน่วยงาน
W2	S1	ผู้เกี่ยวข้องในแต่ละภาคส่วนเป็นผู้มีตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่ใช่คนในพื้นที่ซึ่งขาดความเข้าใจในบริบทของสภาพปัญหาที่แท้จริง การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง
W3	S1	การคานอำนาจกันระหว่างหน่วยงานด้านการศึกษา ทำให้การบริหารงาน หรือดำเนินงานบางกรณีมีความซ้ำซ้อน และล่าช้า
W4	S1	ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตามนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับ บริบทชุมชน ควรเป็นนโยบายมุ่งไปข้างหน้า เปลี่ยนผู้บริหารเปลี่ยนนโยบาย โครงสร้างใหญ่ไม่กระจายอำนาจ
W5	S1	ในคณะกรรมการฯ อาจมีบางคณะฯ ที่มีคณะกรรมการไม่ครบถ้วน ไม่เหมาะสม หรือไม่เกี่ยวข้องกับการเป้าหมายในการจัดตั้งคณะกรรมการฯ นั้น ๆ กรณีนี้โปรดพิจารณาคุณสมบัติคณะกรรมการฯรายบุคคล ให้ครบถ้วน เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการฯนั้นๆ
W6	S2	คุณภาพผู้เรียนไม่ตอบสนองกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งต้องการผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่น และสามารถใช้นวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์
W7	S2	ศักยภาพของผู้จบการศึกษา ต้องเพิ่มเติม ปรับให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

ที่	2S 4M	จุดอ่อน(W : Weaknesses)
W8	S2	การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่เหมือนจะมีความเท่าเทียม แต่ไม่เท่าเทียม มีช่องว่างระหว่างคุณภาพการศึกษา อันเนื่องมาจากการบริหารงานบุคคลที่ไม่คำนึงบริบทของแต่ละโรงเรียน
W9	S2	ไม่สามารถให้เด็กเข้าไปเรียนในวิชาชีพที่เด็กต้องการการคัดค้านหาคัยภาพเด็กที่เด็กมี รวมถึงการปลูกฝังค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง
W10	S2	นักเรียนนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษไม่ได้รับการสนับสนุนให้เต็มความสามารถ และการบริการด้านการศึกษาไม่ทั่วถึงทุกอำเภอ สถานศึกษาในตัวจังหวัดได้รับการบริการและสนับสนุนมากกว่าสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล
W11	S2	คุณภาพผู้จบการศึกษา ยังไม่ทัดเทียมกับมาตรฐานกลางในเมืองใหญ่
W12	S2	ตำแหน่งงานที่รองรับผลผลิตของการศึกษามีน้อย
W13	M1	การสร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล ส่งเสริมการก้าวหน้าทางอาชีพ
W14	M1	ขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนาศักยภาพ เนื่องจากงบประมาณ ความห่างไกล และความยากลำบากในการทำงาน
W15	M1	ผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด
W16	M1	การบริหารงานบุคคลที่เน้นระบบพรรคพวก เครือญาติ มากกว่าความสามารถที่แท้จริง
W17	M1	การจัดการศึกษาสำคัญคือเป้าหมายคือหลักสูตรท้องถิ่นควรมีหลักสูตรแม่ฮ่องสอนศึกษาไทย ใหญ่ศึกษาปานชอยศึกษาชนเผ่าศึกษา กระเทียมศึกษา อยู่ในหลักสูตรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร
W18	M1	การโยกย้ายกลับภูมิลำเนาติดเกณฑ์ทำให้ขาดขวัญกำลังใจการทำงานไกลบ้าน/บุคลากรในพื้นที่ห่างไกลมีครูไม่ครบชั้น ขาดการสนับสนุนด้านความก้าวหน้าทีน้อยกว่าโรงเรียนในตัวเมือง
W19	M1	ด้านภาษา บุคลากรที่มาจากต่างจังหวัดยังไม่รู้เรื่องภาษาถิ่นของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
W20	M1	การประเมินความสามารถระดับผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นมากเกินไป สถานศึกษาหลายแห่งได้ผู้บริหารที่ไม่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการเชิงบริหาร ไม่เข้าโรงเรียน ทำให้โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เท่าที่ควร
W21	M1	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ ยังน้อย ความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนยังมีน้อย
W22	M1	เพียงแค่อยากมีอาชีพเป็นครู พอได้เป็นแล้วไม่พัฒนาตนเองไม่แสวงหาวิธีการกระบวนการที่จะให้เด็กเป็นผู้มีทักษะ มีความรู้ ไม่เป็นครูมืออาชีพ
W23	M2	งบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปัจจัยพื้นฐานในการสนับสนุนการศึกษา เช่น อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษายังไม่เพียงพอ เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการศึกษา
W24	M2	งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับปัญหาและความต้องการของการจัดการศึกษา การบริหารงบประมาณมีข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ และมูลค่าของราคาสินค้ามีราคาสูงเกินกว่าพื้นที่อื่นมากไม่เพียงพอต่องบประมาณที่ได้รับ
W25	M2	มีโครงการซ้ำซ้อน ควรต่อยอด และกระจายงบประมาณ ลงทุกตำบล
W26	M2	การใช้งบประมาณบางโครงการไม่ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ของเด็กอย่างแท้จริง
W27	M2	การส่งเสริมด้านค่าสาธารณูปโภคพื้นฐานค่อนข้างมีน้อยทำให้โรงเรียนมีรายจ่ายประจำเป็นจำนวนมาก

ที่	2S 4M	จุดอ่อน(W : Weaknesses)
W28	M3	วัสดุอุปกรณ์ด้านอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือที่ใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง มีราคาสูง ใช้งบประมาณมากใน การซ่อมบำรุง เสื่อมสภาพได้โดยง่ายเนื่องจากความไม่มีประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้า และการคมนาคม
W29	M3	มีอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอต่อการเพิ่มทักษะ เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้อง Lab ในแต่ละอำเภอ ตำบล
W30	M3	วัสดุด้านเทคโนโลยี การรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม อาจมีขาดตกบกพร่อง หากขาดการติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
W31	M3	วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ขาดงบประมาณและการซ่อมบำรุงรักษา
W32	M4	การช่วยเหลือ สนับสนุน ที่ไม่ครอบคลุม การประเมินผล สร้างขวัญกำลังใจน้อยมาก
W33	M4	การนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ ไม่ต่อเนื่อง ขาดประสิทธิภาพ ใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่ขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ
W34	M4	ยังมีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆน้อย ยังขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์สู่วงกว้าง
W35	M4	ขาดการพัฒนาบุคลากรสนับสนุนผู้เรียน เด็ก และเยาวชนนอกระบบการศึกษาในระดับพื้นที่
W36	S1	มีความหลากหลายของชาติพันธุ์ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีในการเรียนรู้และบุคลากรทางการศึกษาไม่สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารกับผู้เรียนได้

ประเมินศักยภาพการพัฒนาการศึกษาการจัดลำดับสภาพแวดล้อมภายนอก

ที่	STEP	fcโอกาส(Opportunities)
O1	S	สภาพสังคม วัฒนธรรมมีความหลากหลาย เข้มแข็ง คงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ได้อย่างดีเป็นที่น่าสนใจต่อนักท่องเที่ยว
O2	S	แม่ฮ่องสอนติดเมียนมา รัฐฉาน รัฐกะยา รัฐกะเหรี่ยง มีโอกาสเพิ่มความถี่ ในแลกเปลี่ยนกัน สังคม วัฒนธรรม การศึกษา ซึ่งกันและกัน
O3	S	ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาที่หลากหลาย
O4	S	จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการดำรงชีพและประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเอง
O5	S	การสร้างความเข้าใจอันดี เจตคติ ที่ดี ระหว่างคนในชุมชนกับองค์การการศึกษา
O6	T	การใช้เทคโนโลยีช่วยแก้ปัญหา ความขาดแคลนบุคลากร การเดินทาง และติดต่อสื่อสาร เรียนรู้ได้มากขึ้นไม่มีขีดจำกัด
O7	T	การค้าขายออนไลน์ที่ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง การเข้าถึงสื่อที่ทันสมัยของโรงเรียนที่ครูไม่ครบชั้นหรือห่างไกล
O8	E	การเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ทำให้มีผู้คนหลากหลายเข้ามาในพื้นที่ เป็นโอกาสให้สามารถ เชื่อมโยงการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆมากขึ้น เช่นระดมทุนช่วยเหลือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ
O9	E	หลัง Covid นักท่องเที่ยวจะมามากขึ้น ต้องทำโครงการภาครัฐ ส่งเสริมภาคเอกชน ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ร่วมกัน
O10	E	ชุมชนเป็นสังคมคุณธรรม เข้มแข็งครอบครัวอบอุ่นดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	STEP	fcโอกาส(Opportunities)
O11	E	มีวัฒนธรรมประเพณีที่ยังคงอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ มีภูมิประเทศที่สวยงาม มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางวัฒนธรรมและธรรมชาติทุกอำเภอ
O12	P	กฎหมายเปิดโอกาสให้จัดการศึกษาได้อย่างหลากหลาย เช่น พรบ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาปี 2562 หรือรูปแบบการจัดการศึกษาในสถาบันทางสังคมตามมาตรา 12 พรบ. การศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน
O13	P	การมีความคิดหรือนโยบายที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพของจังหวัด
O14	P	การออกความคิดเห็นแบบประชาธิปไตย การแสดงความคิดเห็นที่เป็นอิสระมากขึ้น
O15	P	การที่คนในท้องถิ่นที่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
O16	P	ชุมชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การเมืองท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการศึกษา

ที่	STEP	อุปสรรค(Threats)
T1	S	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมภายนอก รวดเร็วมาก จนปรับตัวไม่ทัน เนื่องจากความยากจน และระบบสาธารณสุขภาคพื้นฐาน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเด็กกับผู้สูงอายุ
T2	S	ขาดงบประมาณ และ บุคคลสนับสนุน การเชื่อมโยงการจัดการศึกษา ในระดับต่างๆ ให้ไปทิศทางเดียวกัน และเชื่อมโยงต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
T3	S	การไม่ส่งเสริม ไม่รักษาวินัยธรรมรวมถึงการไม่บูรณาการทั้งในการจัดการเรียนการสอน การใช้ชีวิตและการทำงานของผู้คน
T4	S	บางพื้นที่ห่างไกลความเจริญอุปสรรคด้านการเดินทางทำให้การศึกษาไปได้อย่างไม่ทั่วถึง
T5	S	ชุมชนและท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
T6	S	ความเชื่อมโยงผลต่อโอกาสทางการศึกษาของประชากรวัยเรียน
T7	S	การใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง และใช้ภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง
T8	T	อุปกรณ์ต่างๆ มีราคาสูง ระบบไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตยังไม่มีประสิทธิภาพ การปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีส่งผลต่อวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไปมาก
T9	T	ความไม่พร้อมของระบบสาธารณสุข เช่น ไฟฟ้า มารองรับการใช้เทคโนโลยี รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ต สัญญาณโทรศัพท์
T10	T	ขาดแหล่งสืบค้นข้อมูล นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย
T11	T	เทคโนโลยีที่เข้ามาอย่างรวดเร็ว อาจส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขาดคุณธรรมจริยธรรม
T12	E	ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ไม่สามารถให้การสนับสนุนด้านการศึกษาได้เต็มที่ การจัดการศึกษาในพื้นที่ส่วนใหญ่ ต้องการใช้งบประมาณในการสนับสนุนจำนวนมากกว่าพื้นที่อื่น
T13	E	การเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษา กับ ภาคธุรกิจ ควรทำอย่างสม่ำเสมอ
T14	E	ภาคเศรษฐกิจตกต่ำ มีผลให้การจ้างงานลดลง คนว่างงานเพิ่มขึ้น
T15	E	มีคนบางกลุ่มเท่านั้นที่ได้รับผลประโยชน์ ชาวบ้านจริงๆ ไม่ได้รับผลประโยชน์เท่าที่ควร มีนักธุรกิจบางกลุ่มที่จะเข้าไปกอบโกยผลประโยชน์จากชาวบ้าน
T16	E	คนขาดความรู้ด้านเศรษฐกิจและการประกอบการ

ที่	STEP	อุปสรรค(Threats)
T17	P	ระเบียบการบริหารงบประมาณ ขาดความยืดหยุ่น และไม่ทันสมัย โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณด้านการลงทุน
T18	P	หากกฎหมายป่าไม้ เปิดให้เอื้อต่อการศึกษามากขึ้น จะช่วยให้มีการพัฒนาหลายส่วนมากขึ้น
T19	P	ผลประโยชน์ทางการเมืองและการทุจริตของนักการเมือง
T20	P	การเข้าถึงและความรู้ด้านกฎหมายมีน้อย ชุมชนท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา
T21	P	การเปลี่ยนพรรคการเมืองบ่อยและเปลี่ยนนโยบายด้านการศึกษาน้อย
T22	S	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเคลื่อนย้ายบ่อยขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
T23	P	ขาดการสนับสนุนที่เป็นแรงจูงใจที่สนับสนุนบุคลากรปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษห่างไกล (ชายแดน)
T24	S	ชุมชนท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างแท้จริง
T25	P	นโยบายด้านการศึกษาไม่มีเสถียรภาพ เพราะถูกปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและพรรคการเมือง

กระบวนการที่ 2 วิเคราะห์ TOWA Matrix Analysis

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

มาจากจุดแข็ง + โอกาส (Strength + Opportunity)

กลยุทธ์	รหัสวิเคราะห์ข้อมูล
1. ส่งเสริม สนับสนุนการองค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ชายแดนและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมแบบบูรณาการ	S4, S9, S13, S16, O1, O2
2. ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาและทุกภาคส่วน ในการให้โอกาสทางการศึกษาทุกช่วงวัย สร้างจิตสำนึกในความเป็นไทยและการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพื่อเป็นพลเมืองประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 21 โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินชีวิต	S1, S9, S10, S16, O6, O8, O9, O10
3. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา	S1, S4, S9, S13, S16, O5, O15, O16
4. ส่งเสริมระบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ดี มีนวัตกรรมเทคโนโลยีครอบคลุมทุกพื้นที่ เสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษา	S1,S5,O6,O7,O8
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษามีรูปแบบโมเดล นวัตกรรมในการพัฒนา บริหาร จัดการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ตามบริบทพื้นที่ของตนเอง(สภาพแวดล้อม ทรัพยากร วัฒนธรรม และภูมิปัญญาแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของตนเอง)	S4,S5,S14,S16,O6,O7,O10,O11
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสร้างและพัฒนาแบบ นวัตกรรมทางการเรียนได้ด้วยตนเอง อย่างสร้างสรรค์และส่งเสริมทักษะทางอาชีพ	S4,S5,S14,S16,O6,O7,O10,O11
7. ส่งเสริมการศึกษา กลุ่มเด็กนอกระบบ การศึกษาให้ได้รับโอกาสกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาตามวัย	
8. ส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพ และการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบัน	

ส่วนที่ 3

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิสัยทัศน์

“พลเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นผู้มีทักษะในศตวรรษที่ 21
ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าประสงค์

1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง มีความปลอดภัยในสถานศึกษาและป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาด้านทักษะอาชีพตรงความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ท้นต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่
4. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมอย่างทั่วถึง และเสมอภาคในรูปแบบที่หลากหลาย
5. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
6. บริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง มีความปลอดภัยในสถานศึกษาและป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาด้านทักษะอาชีพตรงความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ท้นต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมอย่างทั่วถึง และเสมอภาคในรูปแบบที่หลากหลาย
5. ส่งเสริมให้คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ส่งเสริมการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

เป้าประสงค์ที่

1. คนทุกช่วงวัยมีความรักสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. คนทุกช่วงวัยได้การศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ

กลยุทธ์

1. ปลุกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการศึกษาของผู้เรียนในการดูแลป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ อาทิ ยาเสพติด ภัยไซเบอร์ โรคอุบัติใหม่ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมความรักและการอำรุงรักษาสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันที่มีจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่
3. ร้อยละของผู้เรียนในสังกัดได้รับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมความรักและการอำรุงรักษาสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	100	100	100	100	100
2. ร้อยละของผู้เรียนได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันที่มีจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่	100	100	100	100	100
3. ร้อยละของผู้เรียนในสังกัดได้รับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา	100	100	100	100	100

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนากำลังคน การวิจัยเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์

1. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. สถานศึกษาจัดการศึกษาและผลิตผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านทักษะอาชีพ

กลยุทธ์

1. พัฒนาทักษะผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการและการแข่งขันในตลาดแรงงานและบริบทพื้นที่
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านทักษะการเรียนรู้ทางภาษาต่างประเทศ
3. ส่งเสริมสถานศึกษาจัดการศึกษาและผลิตผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. ส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านทักษะอาชีพของหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษามีกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
2. ร้อยละของสถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ร้อยละของสถานศึกษาจัดการศึกษาและผลิตผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. ร้อยละของงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพของหน่วยงานและสถานศึกษา

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษามีกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	80	85	90	95	100
2. ร้อยละของสถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	80	85	90	95	100
3. ร้อยละของสถานศึกษาจัดการศึกษาและผลิตผู้เรียนที่มีทักษะอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่	80	85	90	95	100
4. ร้อยละของงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพของหน่วยงานและสถานศึกษา	80	85	90	95	100

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสรณะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ
3. สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรมการศึกษา อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่
5. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริมคนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ
3. ส่งเสริมสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
4. พัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรมการศึกษา อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่
5. ส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของครูผู้สอนที่พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แนว Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21
2. ร้อยละของผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และความเป็นพลเมืองดีเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรมการศึกษา อย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่
4. ร้อยละของผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อบรรจุการมีงานทำตามความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่

5. ร้อยละของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(O-Net,N-Net,V-Net,NT,RT)สูงกว่าร้อยละ 50 เพิ่มมากขึ้นในกลุ่มสาระหลัก

6. ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ (PA : Performance Agreement)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของครูผู้สอนที่พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แนว Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	80	85	90	95	100
2. ร้อยละของผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และความเป็นพลเมืองดีเพิ่มขึ้น	80	85	95	95	100
3. ร้อยละของสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรมการศึกษา อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่	80	85	90	95	100
4. ร้อยละของผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อรองรับการมีงานทำตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่	80	85	90	95	100
5. ร้อยละของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(O-Net, N-Net,V-Net,NT,RT)สูงกว่าร้อยละ 50 เพิ่มมากขึ้นในกลุ่มสาระหลัก	40	45	50	50	55

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างเท่าเทียมกัน
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสทางการศึกษา ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
3. ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน

การบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

กลยุทธ์

1. สร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกช่วงวัย
2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและกระจายโอกาสทางการศึกษา อย่างมีคุณภาพ ทัวถึงเท่าเทียมครอบคลุมทุกพื้นที่
3. ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสมต่อการเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต
4. พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับบุคลากรทั้งภายในภายนอก/หน่วยงาน/องค์กร เพื่อสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่
5. พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กด้อยโอกาส เด็กไม่มีสัญชาติ ผู้ขาดโอกาสและคนพิการ
6. ส่งเสริมระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
2. ร้อยละของผู้เรียนที่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงวัย
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในภายนอก/หน่วยงาน/องค์กร เพื่อสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่
5. ร้อยละของสถานศึกษามีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กด้อยโอกาส เด็กไม่มีสัญชาติผู้ขาดโอกาสและคนพิการ
6. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ	80	85	90	95	100
2. ร้อยละของผู้เรียนที่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ	80	85	90	95	100
3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงวัย	80	85	90	95	100
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในภายนอก/หน่วยงาน/องค์กร เพื่อสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่	80	85	90	95	100
5. ร้อยละของสถานศึกษามีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กด้อยโอกาส เด็กไม่มีสัญชาติผู้ขาดโอกาสและคนพิการ	80	85	90	95	100
6. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล	80	85	90	95	100

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์ที่

1. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
2. มีหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์
 1. ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักรู้คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 2. ส่งเสริมการป้องกัน อนุรักษ์ ปั่นฟูธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน
 3. ส่งเสริมสถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่และชุมชน
 4. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 5. ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในการอนุรักษ์ ป้องกัน ฟื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในชุมชน จังหวัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
3. ร้อยละของผู้เรียนเข้าร่วมโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีงานวิจัยหรือนวัตกรรมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในการอนุรักษ์ ป้องกัน พื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในชุมชน จังหวัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	80	85	90	95	100
2. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	80	85	95	95	100
3. ร้อยละของผู้เรียนเข้าร่วมโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	80	85	90	95	100
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	80	85	90	95	100
5. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีงานวิจัยหรือนวัตกรรมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	80	85	90	95	100

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้
2. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่
4. ระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ
5. มีระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีโครงสร้างการบริหารจัดการการศึกษาที่มีความคล่องตัว ชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

3. ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่
4. ส่งเสริมสถานศึกษามีระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

5. ส่งเสริมให้มีระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ

ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

1. ร้อยละของสถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารจัดการการศึกษาที่มีความคล่องตัว ชัดเจน โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
2. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ร้อยละของหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่
4. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ
5. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของสถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารจัดการการศึกษาที่มีความคล่องตัว ชัดเจน โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	100	100	100	100	100
2. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	80	85	95	95	100
3. ร้อยละของหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่	80	85	90	95	100
4. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	80	85	90	95	100
5. ร้อยละของสถานศึกษามีระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ	80	85	90	95	100

ส่วนที่ 4

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.2566 – 2570 ไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนแนวทางการดำเนินการโครงการต่าง ๆ และแนวทางการดำเนินที่ชัดเจน บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ จากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนของหน่วยงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดจนการสร้างความร่วมมือในการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและการสื่อสารระหว่างองค์กร ดังนั้นจึงกำหนดกระบวนการที่สำคัญในการนำแผนฯไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดของจังหวัด ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่น ๆ เพื่อดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2566 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้หน่วยงานนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมหลักที่นำไปเป้าประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งการกำหนดความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าประสงค์หลัก
2. ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับในจังหวัดให้ความสำคัญในการใช้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2566 - 2570) เป็นกรอบในการบริหารงาน
3. ดำเนินการชี้แจง ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2566 - 2570) ให้บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติได้รับทราบอย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้ดำเนินงานตามแผนฯเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ในแต่ละปีให้หน่วยงานในส่วนกลางสนับสนุนทรัพยากรอย่างพอเพียง สำหรับการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานในสังกัดทุกระดับ

เครือข่ายการพัฒนาการศึกษา

1. ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาเสนอแนะนโยบายพัฒนาการศึกษาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น และสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการส่งเสริมสนับสนุนในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ผลักดันหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารของหน่วยงานให้ความสำคัญการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานในสังกัด บุคลากรในหน่วยปฏิบัติ และผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อแปลงเป็นแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับในจังหวัดในการดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์ แปลงยุทธศาสตร์สู่โครงการ/กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย รวมทั้งการกำหนดความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าประสงค์หลัก
3. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุม เพื่อสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน
4. งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2566 - 2570) ให้บรรลุประสิทธิผลสำเร็จ ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กับการจัดการศึกษา จะทำให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. 2566 - 2570) ประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

5. นำผลการประเมินเป็นข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงแผน และใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

การติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2566 – 2570) ต้องกำหนดทิศทางและกระบวนการที่สำคัญดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้าในแต่ละยุทธศาสตร์การประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยจำแนกรายไตรมาส

2. ดำเนินการกำกับ ติดตามความก้าวหน้าการบริหารจัดการและนำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จที่เหมาะสม รวมทั้งประเมินผลกระทบที่เกิดจากการนำแผนสู่การปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาแผน ฯ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษา

3. พัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของการแปลงแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2566 - 2570) ไปเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด โดยนำวิธีการประเมินที่เหมาะสม

4. พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินและรายงานผลให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเพื่อนำไปใช้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายได้ทันเหตุการณ์

5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งระดับจังหวัดและกระทรวงเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำสำหรับใช้ประโยชน์ในการประเมินผลในระดับต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ภาคผนวก

คำสั่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่ ๑๗๑๔ / ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) เพื่อนำมาเป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปฏิบัติภารกิจของ กระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ ข้อ ๑๑ (๒) จัดทำแผนพัฒนา การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน แผนปฏิบัติการและแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานทบทวนแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) จังหวัด แม่ฮ่องสอนและการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถขับเคลื่อนการศึกษาให้เชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) นโยบายสำคัญของรัฐบาล เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(Sustainable Development Goals : SDGs) นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาภาค ๑๕ ยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบริบทต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ครอบคลุม ภารกิจ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน แผนพัฒนาการศึกษา พื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

๑. ที่ปรึกษา

๑.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ประธานที่ปรึกษา
๑.๒ รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (กำกับดูแลงานด้านการศึกษา)	ที่ปรึกษา

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาในการเตรียมการวางแผน กำหนดรายละเอียดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพ การศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำกับ ติดตาม เสนอแนะ ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชากร และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทบทวนแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการด้าน การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

/๒. คณะกรรมการ...

๒. คณะกรรมการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาประจำปีของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๑	ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ประธานกรรมการ
๒.๒	รองศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	รองประธานกรรมการ
๒.๓	คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (กศจ.)	กรรมการ
๒.๔	คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัดด้านการบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๒.๕	คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัดด้านการพัฒนาการศึกษา	กรรมการ
๒.๖	คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัดด้านบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์	กรรมการ
๒.๗	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๒.๘	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๒.๙	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๐	ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยฯ	กรรมการ
๒.๑๑	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๒	ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๓	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๔	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๖	ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓	กรรมการ
๒.๑๗	ท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๘	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๑๙	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๒๐	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒.๒๑	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการและเลขานุการ
๒.๒๒	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. วางแผนและดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

๒. พิจารณาโครงการ กิจกรรม จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อนำเสนอคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาเห็นชอบและอนุมัติ

๓. ดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่การปฏิบัติในพื้นที่

๓. คณะกรรมการยกย่อง แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และแผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๑	ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ประธานกรรมการ
๓.๒	รองศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	รองประธานกรรมการ
๓.๓	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๓.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๓.๕	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๖	ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยฯ	กรรมการ
๓.๗	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๘	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๙	ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๐	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๑	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๒	ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓	กรรมการ
๓.๑๓	ท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๔	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๕	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๖	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๑๗	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๓.๑๘	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๓.๑๙	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพม.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๐	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๓.๒๑	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๓.๒๒	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สพม.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๓	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น ท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๔	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๕	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยนวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๖	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน หน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๗	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๘	หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๒๙	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๓๐	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๓๑	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓.๓๒	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/เลขานุการ
๓.๓๓	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/ผู้ช่วยฯ
๓.๓๔	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/ผู้ช่วยฯ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. ยกร่างจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

/๒. วิเคราะห์...

๔

๒. วิเคราะห์และเสนอโครงการ กิจกรรม ในแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อกศจ.ที่ได้รับมอบหมาย) และคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาเห็นชอบและอนุมัติ

๓. ดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สู่การปฏิบัติแบบบูรณาการเชิงพื้นที่

๔. คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

๔.๑	รองศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (กำกับดูแลด้านนโยบายและแผน)	ประธานกรรมการ
๔.๒	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน	รองประธานกรรมการ
๔.๓	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๔.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๔.๕	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๔.๖	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๔.๗	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๔.๘	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สพม.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๔.๙	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ศรจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/เลขานุการ
๔.๑๐	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล ศรจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/ผู้ช่วยฯ
๔.๑๑	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศรจ.แม่ฮ่องสอน	กรรมการ/ผู้ช่วยฯ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำปฏิทินการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดประจำปีงบประมาณ เพื่อกำกับติดตาม เร่งรัดให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนงานโครงการและทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานเป็นระยะ

๒. จัดทำเครื่องมือกำกับติดตามการดำเนินงานแผนงานโครงการให้ครอบคลุม ชัดเจน และสะดวกต่อการกำกับติดตาม

๓. ดำเนินการกำกับติดตามผลการดำเนินงานแผนโครงการตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัด

๔. รวบรวมวิเคราะห์สังเคราะห์ผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแผนและรายงานต่อคณะกรรมการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง

๕. ดำเนินการ อื่นๆ ตามที่ประธานคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายเชษฐา โมสิกรัตน์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำสั่ง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่ ๔๐/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

เพื่อให้การขับเคลื่อนเชื่อมโยงและบูรณาการ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อให้เกิดความร่วมมือของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานทบทวนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ดังนี้

๑. นายวินัย ยงเชตรการณ	ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวนรีพัฒน์ ณรุจวรกิตติ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล	กรรมการ
๓. นางสุภาทิพย์ เมืองช้างสินชัย	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๔. นางธัญชนก ศรีสุนันทา	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	กรรมการ
๕. นายวรวิทย์ ลีนคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	
๖. นายอรณนที อดคำมี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	กรรมการ
๗. นางสุพิตร บุญทิพย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรรมการ
๘. นางสาวสิริสังวาลย์ คำเรือง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๙. นางสาวจุไลวัลย์ สมสุข	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๐. นางสาวอรรวิทย์ บุญศรี	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๑. นายจตุรวิทย์ กรรณิกา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๑. นางสาววรรณละออ ดังสุข	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ

/นางสาว....

- ๒ -

๑๒. นางสาวศุภพร กองพรหม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๓. นางสาวภูริชยา กรองบริสุทธิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๔. นางสาวอรทัย ขว้าน	เจ้าหน้าที่ครูสภา	กรรมการ
๑๕. นางสาวขวัญทิศา ศรีธร	พนักงานราชการนักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
๑๖. นางสาวเปมิกา ยาวพูน	พนักงานราชการนักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
๑๗. นางสาววรางคณา คงแก้ว	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๑๘. นางสาวเสาวดี มานฟ้าสีคราม	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๑๙. นายปรีชา บุญมาลา	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๐. นายนารถพงศ์ ปานพ่าย	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๑. นางสาวนิดาพรรณ เร่งยาตรา	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๒. นางสาวสิรินดา ชัยวรรณะ	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๓. นางสาววิศนี เมืองเมา	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๔. นางสาวพิมพ์กานต์ ปุณณะวิทย์	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๕. นายอาคม ทองคุณถาวร	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการ
๒๖. นายสมคิด ศรีธร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	
๒๗. นายกรณ์กฤษฎ์ เก่งวิจารณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. นางสาวฐิติกา ทนชัย	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นายพัทธดนย์ พันธน้อย	อัตรากำลังชั่วคราว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง จัดทำเอกสารประกอบการประชุม
ไฟล์นำเสนอที่ประชุม ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานการจัดประชุม ประสานงาน ติดต่อคณะกรรมการ
และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติงานร่วมกัน
อย่างบูรณาการ ด้วยความรับผิดชอบ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อทางราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายวินัย ยงเขตรกรณ์)
ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวินัย ยงเขตการณ์

ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

คณะทำงาน

นางสาวนรีพัฒน์ ญรรุจรรกิตต์

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล

นางธัญชนก ศรีสุนันทา

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

นางสุภาทิพย์ เมืองช้างสินชัย

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล

นายวรวิทย์ ลีนคำ

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา

นายอรรถนนท์ อุดคำมี

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด
และกิจการนักเรียน

นางสุพิตร บุญทิพย์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

นายสมคิด ศรีธรร

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน

นายกรณัฏฐ์ เก่งวิจารณ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวฐิติกา ทนชัย

เจ้าหน้าที่ธุรการกลุ่มนโยบายและแผน

นายพัทธดนย์ พันธุ์น้อย

เจ้าหน้าที่ ICT

รวบรวม/จัดทำปก

นางสาวฐิติกา ทนชัย

เจ้าหน้าที่ธุรการกลุ่มนโยบายและแผน

**สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ**